

templomban támadást készítenek elő ellenük. Mindenesetre nincsenek komoly és megnyugtató bizonyítékok arra, hogy a két lelkész a tömeget olyan eszelekményekre igyekezett volna felbujtani, amelyek az állami, vagy a társadalmi rend megváltoztatására irányultak volna. A Mihály arkangyal légió megalakítása még nem történt meg, az idevonatkozó levelek el lettek kobozva és így nem jutottak az érdekeltek kezébe és így ezt nem lehet a Márzesu-törvény paragrafusaihoz utköző eszelekedetnek minősíteni.

A csendőrkapitány jószántából vonult vissza.

Az ítélet indokolása a továbbiakban rendre analizálja az egyes vádpontokat — és Danila esetét kivéve, vagy bizonyítékok hiányára, vagy pedig arra hivatkozva, hogy a felhozott vádak nem merítik ki az idézeti paragrafusok tényálladékát — eltekintve a büntetéstől. Így példának okáért a bíróság tisztázva látta a tárgyalás során, hogy a papok és a felizgott parasztok nem tanúsítottak ellenállást Sfetea csendőrkapitánnyal szemben, midőn a Borsára érkezett diákokat le akarta tartóztatni, ezzel szemben a csendőrkapitány saját jószántából halasztotta el másnapra a letartóztatást, miután nem akart intézkedésnek fegyverrel érvényt szerezni. Tömegellenállástól a bíróság szerint szó sem lehetett.

Senki sem látta vízesen a megfűrészt zsidókat

Steinmetz községi rendőr esetében a törvényszék nem látja igazoltnak azt a vádat, hogy Dumitrescu hivatásának teljesítése közben inzultálta volna a községi rendőrt. A bíróság mindenekelőtt is megállapította, hogy Steinmetz rendőr a jelzett időben nem volt szolgálatban, másodszorban jogosnak találta azt, ha Dumitrescu felszólította a rendőrt, hogy távozzék közeléből, ne hallgassa ki azt, amit ő beszél. Ami a Stein Juda Hersch elleni támadást illeti, a bíróság megállapította, hogy Timis Petre terhelő vallomást tett ugyan a vizsgálóbíró előtt, ezt a vallomását azonban a bíróság előtt visszavonta, más bizonyíték pedig nem támasztotta alá a vád alaposágát. Nem találta kellőleg beigazoltnak a bíróság Pollák Márkus és Stein Juda Hersch ellen elkövetett magánlaksértés és személyessértés vádját, amely abban állt, hogy a két sértett éjnek idején felverték álmukból, kiráncigálták őket ágyukból és parodiaszerűen megkeresztelték őket a Visó vízében. Igaz ugyan, hogy a vádlottak nem tudtak alibit igazolni, ezzel szemben figyelembevette a bíróság, hogy a sértettek egyike sem tudott tanukra hivatkozni, akik őket a fűrésztés után vízesen látták volna.

Könnyű testisértés nem üldözendő hivatalból

Pollák Márkusnak Constantin Danila által történt bántalmazása ügyében a bíróság nem látta indokoltnak Constantin Danilánál a jogos önvédelemre való hivatkozást. Ha Pollák Márkus megütötte ugyan szekere rudjával Danilát, ez azonban nem jogosította fel utóbbt arra, hogy Pollák Márkust bántalmazza. A bíróság mindenesetre figyelembevette az enyhítő körülmények alkalmazásáról szóló 92. paragrafust és a törvény által előírt fogházbüntetés helyett csupán pénzbüntetéssel sújtja. Az ítélet indokolása végül is Ganez Izrael bántalmazásának ügyével foglalkozik. A vádirat szerint Danila ostonnal úgy megverte a zsidó fuvarost, hogy husz napon túl gyógyuló, tehát súlyos testi sérüléseket szenvedett. Ennél a pontnál a bíróság hivatkozik a szatmári fizti-orvos véleményére, aki megállapította, hogy Ganez Izrael sérüléseinek nyolc napon belül kellett gyógyulniuk. Könnyű testi sérülésről van tehát szó Ganez Izrael esetében s éppen ezért eljárás csak a sértett magánvádjára alapján lehet a vádlott ellen indítani. Tekintettel azonban arra, hogy a sértett ilyen értelemű indítványt nem tett és a tárgyalás befejezése előtt eltávozott, a bíróság vád hiányában nem hozhatott marasztaló ítéletet.

Az ügyész fellebbezett, mert a zsidók megfűrésztéséért nem marasztalták el a vádlottakat

A többi vádpontokat illetően a bíróság írásban fogja a vád és védelem tudomására hozni az ítélet indokolását. Az ítélet elhangzása után dr. Gelea Nestor ügyésznek adja meg a szót dr. Erdős. Az ügyész tudomásul veszi, hogy a bíróság felmentette a vádlottakat az

antiszemita izgatás vádjától s ez ellen nem jelent be fellebbezést. Ugyancsak tudomásul veszi az ügyész, hogy a bíróság felmentette Danilát, Berindót és Dumitrescut, akik Roth Márton községi jegyzőre és Ganez Jakabra uszították a tömeget. Fellebbezést jelent be ezzel szemben az ügyész Ganez Izrael megveretéseért, Stein Juda Hersch bántalmazásáért, Stein Salamon Chaim, Pollák Márkus, Ganez Chaim Beer és Ganez Lenke ellen elkövetett magánlak és személyes szabadságsértésért.

Az összes többi vádpontokban hozott ítéletben megnyugodott az ügyész.

A zsidó védelem bejelentette, hogy megnyugszik a zsidó vádlottakkal szemben hozott felmentő ítéletben. Az antiszemita védelem pedig fellebbezést jelentett be Danila elítélte miatt.

A newyorki esküdtbíróság megkezdte „Mister“ Habsburg Lipót ékszerlopási bűnyüvének tárgyalását

Newyork, november 24. A newyorki esküdtbíróság a napokban kezdte meg Habsburg Lipót bűnyüvének a tárgyalását. Az egykori főherceg ellen az a vád, hogy Mária Terézia főhercegnő nagyrékü és történelmi emlékü nyakláncát, amelynek értékét 450.000 dollárra becsülik, Townshend angol ezredessel együtt 60.000 dollárért eladta Michels newyorki ékszerésznek, bár a főhercegnő az eladás megfizetését visszavonta és ezért az üzletért huszezer dollár jutalékot kapott az ékszerésztől.

A tárgyalás elején a közzéadott beszédekben azt hangsúlyozta, hogy Habsburg Lipót nem volt Mária Terézia főhercegnő vagyonkezelője, tehát nem állott jogában saját felelősségére ezt az ügyletet megkötnie. A védelem ezzel szemben ragaszkodott ahhoz, hogy Habsburg Lipót teljesen jogszerűen és jóhiszeműen járt el. Lipót főherceg — mondotta az egyik védő — teljesen korrekt ur, aki már előkelő származásánál fogva sem sem követhetett el törvénybe ütköző bűncselekményt, hiszen az az ur, aki most a vádlottak padján áll, bizonyos körülmé-

Az antiszemita védelem kéri ezután a papok szabadlábrahelyezését. Az ügyész sem talál semmi okot fennforogni, mely megakadályozná a papok szabadlábrahelyezését.

Egy adott jelre a börtönőrök, akik eddig az ajtó mellett állottak, elsompolognak. Tapsorkán zug végig a teremben. Virágok és esokrok repülnek a gyűlölet papnője felé, aki meghatódottan hajlong az óvációk előtt.

Berinde és Zelea Codreanu esokoloznak. Codreanu mellére hajtja a fejét és zokog.

Villogó esendőrszuronyok között hagyják el a törvényszék épületét a borsai rémnapok hősei.

Az épület előtt ezrekre rugó tömeg. S a tömegben végighömpölyög a hír: — Felmentették a borsai papokat!

Schön Dezső

nyek bekövetkezése esetén trónörökösé is lehetett volna az osztrák-magyar monarchiának.

A közzéadott tárgyalás során megkérdezte, hogy főhercegnő szóltsa-e a vádlottat, aki barátságos mosollyal és lemondó közlegyintéssel a következőket felelte:

— Nevezzen csak egyszerűen mister Habsburgnak.

Habsburg Lipót egyébként vallomásaiban azt állította, hogy az ékszerért a lehető legmagasabb árat érte el, mivel annak értéke legfeljebb 60—70 ezer dollár és történelmi értéke sem nagyobb százötvenezer dollárnál.

A tanuként kihallgatott Michels ékszerész kijelentette, hogy az ékszerért valóban megvette hatvan ezer dollárért Habsburg Lipóttól, de azt időközben Mária Terézia főhercegnő ötvenezer dollárért visszavásárolta, így tehát tíz ezer dollárt vesztett az üzletben.

A tárgyalás előreláthatólag még két-három napig el fog tartani.

Ekszerárak, órák és ezüstárak

hatóságilag engedélyezett

végkiárusítása Fenyőnél

Cluj, Piata Unirii 23, ahol az üzlet végkép feloszlik

Melchett lord

új vezéreket és új cionista politikát követel

Bodenheimer és Melchett lord érdekes levelei a Weizmann-politikáról

London, november 24. Dr. M. Bodenheimer a napokban érdekes nyílt levelet intézett Melchett lordhoz, amelyben egyrészt leszögezi álláspontját a Fehér Könyvről szemben, másrészt köszönetet mond Melchettnek azért a férfias magatartásáért, amelyet a Fehér Könyv megjelenésével kapcsolatban tanúsított. A nyílt levél nagy feltűnést keltett, mert az agg Bodenheimer dr. írta, aki Herzl Tivadar első munkatársai közé tartozott és egyike volt a Zsidó Nemzeti Alap megteremtőjének. Bodenheimer, aki a cionizmus hőskorszakában szerzett nevének patinás tekintélyével a Cionista Revizionista Unió egyik vezére, többek között a következőket írta:

Mint Herzl Tivadar egykori munkatársa és barátja, bátor vagyok néhány sorban reflektálnom az ön férfias levélre, amelyben bejelen-

tette lemondását és megbélyegzte az angol Fehér Könyvet.

Nekünk revizionistáknak az a véleményünk, hogy a Balfour-deklarációnak semmi értéke nincsen, ha azt nem eredeti szellemének megfelelően hajtják végre, amint a szerződő két fél 1917-ben megállapodott. Az angol kormány azonban nem most tér el első ízben a Balfour-deklarációtól. Megtette ezt már az 1922-ös Fehér Könyvvel, amikor a mandátum 5. pontjával ellentétben elvette tőlünk Transjordániát. Hiba volt, hogy a cionista vezetőség vak lojalitással és bizalommal Angliáért soha eddig nem tiltakozott és ezt a politikát támogatta, míg aztán ma oda jutottunk, hogy az új Fehér Könyv megjutalmazza az arabokat az elmúlt évi lázadásukért és a zsidók lemészárlásáért.

Vegyen cluji Mentősorsjegyet 100 lejért 1 milliót nyerhet készpénzben

HUZÁS 1930 DECEMBER 21. NYEREMÉNYEKET ALBINA BANK FIZETI
Hivatalos nyeremény jegyzék lesz kihyomtatva. Vidéki rendeléseket 117 lei előzetes betétfizetés ellenében a Sorsjegyjroda CLUJ, Str. Memorandului 16 sz. eszközöl

Olcsó hálózati rádiók már

7.400 lejért

kaphatók!

ELECTRICANÁL

Cluj, Calea Victoriei 1 szám. (Hotel Central-épület)

— Azok a szavak — írja Bodenheimer —, amelyeket lordságod talált népünk becsületének és jogainak megvédelmezésére, visszhangra fognak találni minden zsidó szívben. Mi azt hirdetjük, hogy mi az angol néppel és nem az angol kormányval állapodtunk meg és hiszünk, hogy a mi vezérünknek, *Jabotinskynek* sikerülni fog más zsidó vezérekkel karöltve, akikre a jövő kongresszus bizalma összpontosulni fog, megtalálni az utat a Balfour-deklaráció megfelelő teljesítéséhez.

A mai helyzet nem ejt kétségbe és az erők egyesítését tartjuk mindenekelőtt való célnak.

Ezt a levelet dr. Bodenheimer a mai cionista helyzetből való kibontakozás egyik kezdeményező lépésének szánta és célja, hogy *Jabotinsky* elnöklete alatt megfelelő személyi összetételű új cionista Exekutívát állítsanak össze. A levélre Melchett lord (Alfréd Mond) a következőképpen válaszolt:

35. Lowndes square
S. W. 1.

4 th. November 1930

Tisztelt Uram!

Megkaptam október 29-én kelt levelét, amelyet nagy érdeklődéssel olvastam és amelyért nagyon hálás vagyok.

Szükségesnek tartom megállapítani, hogy *Weizmann dr. és Exekutívájának az utolsó években folytatott politikájáért nem vagyok felelős. Magam is állandóan azon a véleményem voltam, hogy ez a politika nem felelt meg a mi érdekeinknek és túlságosan nagy súlyt helyezt arra, hogy „megértést” hozzon létre.*

Remélem, miután most alkalom nyílik, hogy új vezéreket válasszunk, mindazok, akik önnel egy véleményen vannak, mindent meg fognak tenni, hogy olyan vezéreink legyenek, akik az ön álláspontján vannak.

En magam a Jewish Agencyben viselt tisztségemről azért mondtam le, mert érzem, hogy a mindennáron való megértés politikája alapvető hiba volt és meggyőződésem, hogy új férfiakra kell bízni a mozgalom vezetését, akik politikánkat teljesen új irányokba vezessék, ugyanakkor a szervezet központját Angliából át kell helyezni.

Égészségi állapotom, sajnos, most nem engedi meg, hogy erről a tárgyról véleményemet bővebben kifejlesem. Ezért másokra bízom, hogy a jövő munka átesoportosítását előkészítsék.

Öszinte híve
Melchett.

— *Lya Mara 40.000 dollár kártérítést kap.* Berlinből jelentik: Lya Mara, az ismert filmsztár néhány hónappal ezelőtt pert indított egy berlini mérnök ellen, aki autójával nekiszaladt. A sztár keresetében 40.000 dollár kártérítést követelt a mérnöktől azon a címen, hogy a keresőképessége a baleset következtében esökkent. Ma tárgyalta a bíróság az ügyet és megítélte teljes egészében a művésznő követelését.

Ha köhög: Herma vagy Flotil, ha rekedt: Eucamen-cukorkát vegyen. Egy doboz ára 15 Lei

Kapható gyógyszerárakban és drogerákban

Sors a min

A király szegvéleges miniszterek so

Bucuresti—B
(Az Uj Kelet) ségvetési munkajelentések szerint Ismeretes, hogy lejes költségvetési év budget összeállításának és a véleményezésének milliárdban akahát 6—7 millió kívántak a minivévőségi törvényvetési tervezet 15-én el kellett v

Nem mány

A közbejött nemany hétről-h munkát, abban közben az állam fognak és így ségvetésnek oly cíójára.

Ma már nov kormány remén kasszó emelkedő tak be és az u sőbb december I ni. A kormányo folynak a pénzi kért redukcioók az egyes minisz konfliktus kelemert a kormán tette, hogy a tudja megvalósí niszterelnök ré tárcáját. Ezek kódó fülebe ju délelőtt tíz órá hivott egybe minisztertanács kódó elnökölt, e tették a reduke naszaikat. Mi pénzügyminiszte ségvetési munk ról, rámutatva és szükségese 6— cíóból eddig esa valósítani.

Egyet végreh ciót

Junian igazs hozzá elsőnek és ő valamenny intranzigensebb nem tudja köl 700 millió lejt tartja, ha lemo oktatásügyi mi ő csak 540 mil költségvetéséből 200 millió lejjete a pénzüg azonban nem t tani és az eddi takarításokat i *deescu* tábornok kevésbé határo tette, hogy ő miniszteriumán kenten, minth telennek bizony fogja rendkiv sát a hadsereg jaira.

Eg bo

A miniszter ért véget, an határozatot fo hogy a hét fo minisztertanács a költségvetés döntést hozzan A Lupta ér

Sorra lemondással fenyegetőznek a miniszterek a költségvetési redukció miatt

A király személyesen elnökölt a mai minisztertanácson, de még mindig nem sikerült végleges megállapodást létesíteni a redukciók kérdésében, amelyeket az összes miniszterek sokainak — 9 százalékos kamattal mellett kerül a mezőgazdákhoz a Banque d'Acceptation 200 millió frankos kölcsöne

Bucuresti—Bukarest, november 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A költségvetési munkálatok, bukaresti lapjelentések szerint, holtpontra jutottak. Ismeretes, hogy az ez évi 38 milliárd lejes költségvetéssel szemben az 1931. évi budget összegét az uralkodó kívánásának és Auboin külföldi szakértő véleményezésének megfelelően 31—32 milliárdban akarták megállapítani, tehát 6—7 milliárd lejes megtakarítást kívántak a miniszteriumoktól. A számvetési törvény értelmében a költségvetési tervezetnek már szeptember 15-én el kellett volna készülnie.

Nem váltak valóra a kormány inkasszó reménysegei

A közbejött nehézségek miatt a kormány hétről-hétre halasztotta ezt a munkát, abban is reménykedve, hogy közben az állami bevételek szaporodni fognak és így nem lesz szükség a költségvetésnek oly nagymérvű redukciójára.

Ma már november 25-ét írunk, a kormány reménysegei az állami inkasszó emelkedését illetően nem váltak be és az új költségvetést legkésőbb december 15-ig tető alá kell hozni. A kormányon belül már hetek óta folynak a pénzügyminisztérium által kért redukciók miatt a tanácskozások az egyes miniszterek között. Számos konfliktus keletkezett a redukcióból, mert a kormány több tagja kijelentette, hogy a kért redukciókat nem tudja megvalósítani és inkább a miniszterelnök rendelkezésére bocsátja tárcáját. Ezek a nehézségek az uralkodó fiúlébe jutottak s a király ma délelőtt tíz óra minisztertanácsot hívott egybe a királyi palotába. A minisztertanácson, amelyen az uralkodó elnökölt, egyes miniszterek kifejtették a redukciókkal kapcsolatos panaszukat. Mindenekelőtt Popoviciu pénzügyminiszter tett jelentést a költségvetési munkálatok eddigi fázisairól, rámutatva arra, hogy a tervezett és szükséges 6—7 milliárd lejes redukcióból eddig csak három sikerült megvalósítani.

Egyetlen miniszter sem tudta végrehajtani a kívánt redukciót

Junian igazságügyminiszter szölt hozzá elsőnek Popoviciu exorzéjához és ő valamennyi miniszter közül a legintranszigensebb. Kijelentette, hogy nem tudja költségvetéséből a kívánt 700 millió lejt elkülöníteni és jobbnak tartja, ha lemond. Costachescu közoktatásiügyi miniszter kifejtette, hogy ő csak 540 millió lejt tudott törölni költségvetéséből, amelynek 1 milliárd 200 millió lejjel való redukálását kérte a pénzügyminisztérium. Többet azonban nem tud budgetjéből kihasítani és az eddig megvalósított megtakarításokat is soknak tartja. Condeescu tábornok-hadügyminiszter nem kevésbé határozottan beszélt. Kijelentette, hogy ő egy hánival sem tudja minisztériumának költségvetését csökkenteni, minthogy ez amugy is elégtelennek bizonyult. Sőt mi több, kérni fogja rendkívüli hitelek megszavazását a hadsereg felszerelésének céljaira.

Egyelőre 5000 tisztviselőt bocsátanak el

A minisztertanács délben két órakor ért véget, anélkül, hogy érdemleges határozatot hozott volna. Valószínű, hogy a hét folyamán még két-három minisztertanácsot fognak tartani, hogy a költségvetés kérdésében végleges döntést hozzanak.

A Lupta értesülése szerint a kor-

mány egyelőre 5000 tisztviselő elbocsátását határozta el. Amennyiben az elbocsátások nem adnák meg a szükséges személyzeti megtakarítások lehetőségét, a kormány le fogja szállítani az állami funkcionáriusok fizetését.

Drága a kamattja a francia kölcsönnel

Bucuresti—Bukarest, november 24.

Az angol kormány a Fehér Könyvvel többet ártott önmagának, mint a zsidóságnak

Semavja Levin beszéde a cionisták bukaresti gyűlésén

Bucuresti—Bukarest, november 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A fővárosi cionista szervezetek vasárnap délelőtt a Tomis tereben nagy mitinget rendeztek, amelyen résztvett dr. Semarja Levin, az ismert nevezett zsidó író és cionista agitátor is, akit a cionista szervezet nevében dr. Bernhardt elnök és a Jewish Agency nevében dr. Fildermann üdvözöltek. Dr. Mibaschan magasszárnyalá-

(Az Uj Kelet tudósítójától.) Jelentették, hogy a Banque d'Acceptation kölcsönajánlatát a kormány elfogadta. A francia pénzcsoport feltételei meg lehetőségen sulyosak, a kormány azonban ennek ellenére is hajlandó lett volna azokat különösebb vita nélkül elfogadni. A franciák azonban nem elégedtek meg a romániai bankok által felajánlott garanciákkal és azt kíván-

su beszédben elevenítette fel Samarja Levinnel kapcsolatos palesztinai emlékeit, majd dr. Nimerover főrabbi beszélt. Végül Semarja Levin emelkedett szólásra, aki hangsúlyozta, hogy a Fehér Könyvet nem szabad túlságosan tragikusan venni és szigorúan elbírálni. A jelenlegi angol kormány nem tudta, hogy mit csinál, midőn a Fehér Könyvet kiadta, ami már csak abból is lát-

ták, hogy a Banca Nationala külön is vállaljon garanciát a 200 millió frank, tehát körülbelül 1 milliárd 300 millió lejt kitevő kölcsönért.

A franciák 5 százalékos kamatot kérnek a kilenc hónapra a kölcsönért. Különböző bélyegilletékekkel és taxákkal ez a kamat 5 és félszázalékra emelkedik. Ehhez járul a Banca Nationala egy százalékos illetéke, valamint a kölcsönt továbbító bankok másféltől két százalékos terjedő illetéke, úgy, hogy végeredményben a mezőgazdák 9 százalékos kamattal fogják a kölcsönhöz hozzájutni. A Banca Nationala éppen ezért a kamatláb leszállítását kérte a francia pénzcsoport Bukarestben időző megbízottaitól, akik viszont Párizsból kértek instrukciókat. Madgearu földművelésügyi miniszter azonban a nemzeti parasztpárt nagyszabású tagozatának vasárnap délután tartott gyűlésén hivatalos formában is bejelentette már a kölcsön megkötését.

szik, hogy most kénytelen azt megváltoztatni. Az angol kormány sokkal inkább blamáta magát, mint amennyit kárt okozott a zsidóságnak. A Balfour-deklaráció örökéletű, egy 5000 éves igazságtalanságot tett jóvá és végeredményben csak a zsidók mulik, hogy a zsidó nemzeti otthon Palesztinában csak ugyan felépüljön.

Bratianu Jonel halálának harmadik évfordulóján...

A nemzeti-parasztpárt újabb válság előtt — Fenyegetőznek az avereskánusok

Bucuresti—Bukarest, november 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A fővárosi lapok nagy cikkeiben emlékeznek meg Bratianu Jonel halálának hároméves évfordulójáról. Az összes lapok megállapítják, hogy a liberális párt meglehetősen rezignáltan emlékezett meg arról az évfordulóról, amely csak arra emlékeztethette a párt híveit, hogy milyen hatalmat képviselték a liberálisok Bratianu Jonel idejében és mily szomorú helyzetben van ma a párt és annak vezére, Bratianu Vintila. Bratianu Jonel nagy érdemeinek és valóban pártatlanul álló egyéni kvalitásainak elismerése mellett a bukaresti lapok elérkezettnek látják az időt, hogy a liberális párt nagy vezérének politikai hibáit is megállapítsa.

Bratianu Jonel három nagy hibája

„Három hibát követett el életében Bratianu Jonel: erőszakosan hátrébe szorította a nemzeti-parasztpártot, szabadkezet hagyott a pénzügyi politika kérdésében öccsének, Bratianu Vintilának és megteremtette a január 4-i akaszt, amely azonban két és fél év után összeomlott és éppen a liberális pártra járt a legtragikusabb következményekkel.”

Az elmúlt vasárnapot az összes politikai pártok gyűlések rendezésére használták fel. Az avereskánusok Kisenevben tartották, Averescu marsall és Goga Octavian részvételével gyűlést, az Adeverul szerint néppárti körökben nagy az elkeseredés, mert az uralkodó még mindig nem fogadta audiencián Averescu marsallt. A marsall emiatt megharagudott és haragjának kifejezést adott a kiseneyi gyűlésen, ahol többek között a következőket mondotta:

Averescu fenyegetőzik

— Ha azok, akik az ország sorsának irányítását kezükben tartják, nem értik meg a nép hívó szavát, magam fogok a nép elére állni, hogy megszerezem a hatalmat.

Ugyanígyen értelemben beszélt Goga Octavian és a többi néppárti korifeus is.

A kormánypárt válsága

A nemzeti-parasztpárt Csernoviciban s Kisenevben tartott gyűléseket. Csernoviciban Hatiegan Emil és Mihalache,

Nagyszabású Madgearu és Voicu-Nitescu képviselték a kormányt. Politikai körökben élénken kommentálják a nemzeti-parasztpárt belső válságát. Vajda Sándor visszavonult Kolozsvárra és teljes dezinteresselment al figyelte azt az akciót, amelyet dr. Vlad Aurel vezet Junian igazságügyminiszter, a caranisták és általában a fuzió ellen. A Curentul szerint a nemzeti-parasztpárt erdélyi vezérének egyrésze ismét a liberálisok felé orientálódik. Maniu Gyula e pillanatban Bécsben tartózkodik és állandó kontaktust tart fenn Vajda Sándorral, aki több ízben telefonbeszélgetéseket is folytat. Egyes lapok azt írják, hogy a

nemzeti-parasztpárt vezére a párt belső válságára való tekintettel még a karácsonyi szünet előtt hazajön. Ezzel szemben a Lupta úgy értesül, hogy Maniu a közeli hetekben Bécsből Párizsba utazik és ott fogja töteni a karácsonyi ünnepeket is.

Ugyancsak vasárnap tartotta gyűlését Focsaniban a liberális párt Vintilista Bukarestben pedig a párt Georgista frakciója, Focsaniban Duca élesen támadta a kormányt s a nemzeti-parasztpárt kormányzását a szerencsétlenség rezsímjének nevezte. George Bratianu ezzel szemben a Vintilisták ellen szölkölt frakciójának bukaresti gyűlésén.

Megszökött a detektív mellől a letartóztatott tolvaj,

de amikor kétszer utánaölttek, sértetlenül visszatért

Cluj—Kolozsvár, november 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap este különös színjáték játszódott le Kolozsváron a Ferenc József uton, ahol egy detektív revolverének egymásra következő két durranása asszisztált a Kolozsváron átvonuló jégeső-vihar mennydörgéseivel. A Vasut uca 2 szám alól indult ki a történet, ahol Benkő Borbálnál, Farkas Tibor kereskedőségélt vadházasságban egy K. Rózi nevű fiatalkaru nővel. Benkő Borbála a legnagyobb viharban kiment az udvarra vizért, az asztalon hagyva néhány értéktárgyat és 1500 lej készpénzt. Pár perc telt el az alatt, míg az asszony visszatért a lakásba, de ez elegendő volt ahhoz, hogy Farkas Tibor K. Rózsival egyetemben eltűnjön a lakásból, magával vive az asztalon található értékeket is.

Az asszony azonnal a rendőrségre szaladt, ahonnan Rotar detektív követte őt a megszökött albrőlök felkutatására. Az asszony tudta, hogy Farkas barátját vidékre akarja utaztatni és ezért nyomban arra gondolt, hogy az egyik vasut környéki szállodába menekültek, ahonnan a leg-

közlebbi vonattal a nő elutazott volna. Rotar a Zöldfa szállodába ment először és kitiint, hogy jó szimatja volt, mert az egyik szobában valóban ráakadt a két szökevényre, akik már utrakészen várták, hogy a vihar elcsituljon. Rotar megtalálta a pénzt náluk és azonnal le is tartóztatta mindkettőjüket. A jegyzőkönyvek felvétele után Rotar egy kosiba ültette be a két letartóztatottat és a központi rendőrségre hajtattott velük.

A Ferenc József uton egy pillanatban Farkas leugrott a kocsirol és futásnak eredt. Rotar azonnal revolvert rántott és kétszer utána lött, ami a kezdő tolvajt annyira megrémítette, hogy bár egyik lövés sem érte, megállt és visszatért a detektívhez. Farkast és K. Rózsit a rendőrségen azonnal kihallgatták. Mindketten beismerték, hogy ellopták az értékeket, de az ékszereket vissza akarták adni. Csak a pénzre volt szükségük, hogy a nő hazautazhasson.

Mindkettőjüket átadták az ügyészségnek.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSEN AZ UJ KELETBEN

rádiók már lejért

ICÁNÁL

1 szám. (Hotel pület)

— írja Bodenk lordságod teltének és jogaisére, visszhangra minden zsidó szivük, hogy mi az em az angol koránk meg és hiszvezerünknek. Jaliní fog más zsidó e, akikre a jövő na összpontosulni utat a Balfour-elő teljesítéséhez. nem éjt kétségbe ését tartjuk minnak.

denheimer a mai aló kibontakozás lépésének szánta insky elnöklétélyi összetételű új állítsanak össze. d (Alfréd Mond) álaszolt:

owndes squre S. W. 1. November 1930

ber 29-én keit legy érdeklődéssel ért nagyon hálás

artom: megállapi-nu dr. és Ezeku-években folyta-em vagyok fele-udóan azon a vé-hogy ez a poli-gy a mi érdekeink-gagy súlyt helye-egértést" hozzon

a most alkalom vezéreket válasz-kik önnel egy vé-mindent meg fog-ran vezéreink le-ön álláspontján

wish Agencyben azért mondtam y a mindenáron tükája alapvető zódésem, hogy zni a mozgalom tükánkat teljesen sek, ugyanakkor jat Anghából át

om, sajnos, most gy arról a tárgy övebben kifejt- a bizom, hogy a portositását elő-

zinte hive Melchett.

ollár kárterítést: Lya Mara, az hónappal ezelőtt ni mérnök ellen, dt. A sztár kere-rtéritést követelt en, hogy a kere-é következében a bíróság az s egészében a mü

na vagy Flotil, men-cukorkát z ára 15 Lei rtárakban és ban

LIGETI SÁNDOR:

Utazás Pláneurópában

V. Párizs

Ott ültünk a kínai étteremben. Ázsiában. Párizs kellős közepében. Kínai diákok, kifogástalan európai öltözetben, diákleányok, akárcsak párizsi hölgyek, vették körül az asztalokat, csak néhol látszott egy-egy sárga vagy kék selyembe öltözött baba arcú sötétbarna hajú, kínai nemzeti viseletben pompázó, mandula szemű leány. Európai igen kevés volt ebben a zártkörű társaságban, néhány fiatal párizsi nő, akik kissé feszélyeztetten ültek kínai barátaik oldalán. A ragyogó tisztaságú teremben természetesen túlzókézen kínai pincérek jelentkeztek asztalunknál. Kenyeret nem kaptunk, helyett nagy tál finom, főtt rizst tettek elénk, víz helyett pedig egy kanna forró teát néhány kokacukorral. Evőeszközt, kést, villát is csak mi, európaiak kaptunk, vendégek a vendégek közt. Azután egy francia-kínai nyelven összeállított étlapot kellett áttanulmányoznunk. Tapasztalt barátom rendelte meg a menüt: levest kínai gombával, valami ismeretlen, vékony szeletekre vágott mártásos halat, bambuszszál belét kísértve, szójababot gombával és ananászt. A tányér ismeretlen intézmény ebben az exotikus étteremben. Egy nagy, széles nyílású eszékét kellett felígeltőltenünk rizzsel, abba öntöttük bele a levest, a halat s egymás után a többi ételeket, mind bőségesen keverve a főtt rizzsel, s közebe ihattuk a jó, illatos, édes kínai teát. Már a második fogásnál rájöttünk, hogy villa helyett egész jól használhatjuk azt a két kis feketére lakkozott papálcikát, amilyenek a többi vendégek igen ügyesen tarták be szájukba a rizses ételeket, úgy, hogy a tányéreszékét közvetlen ajkuk elé tartották étkezés alatt. Hihetetlen gyorsasággal vetették magukba, szinte habzsolták az ételeket s most már megérttem, miért van annyi éhínség Kínában. Mert nincsen talán annyi rizs ezen a földön, amennyit a kínai el ne fogyasztana, ha bőségben van előtte. Nálunk öten sem ennének meg annyi rizst, amennyit ott csak az étteremben egy diák is fogyasztott. A pincérek szünet nélkül hordták a nagy főt rizzes tálakat s a teát, melyek ingyen járnak az étkezéshez, nem számítanak fel értük semmit.

A harmadik fogásnál már kifogástalan kínaisággal használtam én is pálcáimat s olyan bátran szurtam be azokat a bambuszszálból illatos, jóízű hal-mába, mintha otthon vasvillát szurnék csak valamelyik aszalódó szénaboglyába. Láttam, hogy gyorsan és gyors beszédű szomszédaim és szomszédnőim jóindulatu vigyorgással kísérték kínai tanfolyamom első óráját. De vizsgám sikerült, mert másnap ugyanazon asztalnál ugyanaz a pincér az európainak kijáró evőeszközöket már csak az asztal végére tette, míg eszém mellé tüntető mosoly kíséretében helyezte el a két fekete lakkos papálcikát, mint első jelét Ázsia irántam ébredő szimpátiájának.

Afrikával is találkoztam Párizsban. Egy vasárnap este, a montmartrei bálon. A Boulevard de Clichy nagy fényreklámjai invitáltak oda. Óriási terem, köröskörül hatalmas csarnokok asztalokkal tele s a legvegvesebb társasággal. Talán ilyen lehetett a régi montmartrei bohémvilág is. Diákok és hivatalnok leányok, művészek és masamódok, egyenruhák és uccai öltönyök, de kokott egy sem. Vasárnapi alakok, akik csak a táncért gyűltek össze.

Igy is viselkedtek. Két zenekar felváltva muzsikált, az egyik jazz volt természetesen, a másik harmónikus és polkakat fújt. Ahogy a zene megszólalt, a köröskörül fekvő csarnokokból hatalmas tömeg lepte el a parkettet. A férfiak be sem mutatkoztak a nőknek, egy meghajlás a felkérést, egy fejbiccentés az elfogadást jelentette. Láttam fiukat, akiket egymásután utasítottak vissza. Ezek nyugodtan álltak tovább, míg végül partnereikre akadtak. Láttam nőket, akik csak nőkkel táncoltak. S az ismeretlenül összeakadt párok nem beszéltek egymáshoz tánc közben sem. Szótlan elragadtatással élvezték a táncot, a mozgást, a ritmust, de oly résztvétlenül egymás iránt, mint egy erotikától steril társaság. Mikor a zene elhallgatott, száz és száz kar hanyatlott le egyszerre a faszivű testekről, mint-ha bábszínházban a tartó zsinorok egyszerre szakadtak volna el, a szájak li-

hegtek, a tüdők fujtattak, mint uszó bajnokoké verseny után s az izzadt emberek meghajlás, köszönés nélkül váltak szét egymástól, hogy három perc múlva újra kezdjék a táncot. A férfiak s nők egyedül kerültek vissza az asztalokhoz, a tánc itt nem volt ismerkedési alkalom. Nem is értettem, hogy mi folyik itt. A l'art pour l'art tánc temploma lehetett ez a hely. Nem táncoló, csak néző kevés akadt. A terem zsufolt imbolygását megürült asztalok és székek nézték, csak itt-ott ült egy-

Az orosz cseka eltette láb alól a belga kommunista mozgalom egyik vezérét

Labauttot sikkasztással vádolta a szovjet, aki mióta Moszkvába ment, nem adott életjelt magáról

Brüsszel, november 24. A belga kommunista párt tagjai sorában igen nagy izgalmat kelt a pártmozgalom egyik lütti vezérének, Julius Lahautnak titokzatos eltűnése. Lahaut ez év augusztusában egy másik kommunista társa kíséretében Moszkvába utazott, hogy ott egy kongresszuson részt vegyen, azonban Berlinen keresztült történt átutazása óta nyomavesztett.

Néhány nappal ezelőtt Belgiumban visszamaradt felesége egy látszólag a férjétől származó levelet kapott, amelyben ez felkéri, hogy azonnal utazzék Moszkvába és az ottani kórházban keresse fel, ahol súlyos betegen fekszik. A belga kommunisták azonban nem hisznek abban, hogy ez a levél valóban Lahauttól származik, hanem az a feltevésük, hogy a szovjet ilyen módon akarja az asszonyt is Oroszországba csalni. A belga kommunistáknak ugyan is az a gyanújuk, hogy Lahaut-t a szovjet eltette láb alól, mivel ez a múlt évben elsikkasztotta azokat a pénzküld-

egy kis társaság, vagy magános alak. Bus, gyáva pártalanok, de ezek közt is legszomorúbban egy kis pirosruhás afrikai néger leány, aki bozontos, gyapjas hajával talán csak most kósolt belé a párizsi éjszakákba. Asztalához még szünetekbe sem ült senki, táncba sem vitték, pedig hogy forgolódott, hogy akart volna. De tömpe orra nem kellett a párizsi fiúknak. Egyszerre fellillant a szeme, meglevenedett bus arca: jóképű, elegáns néger fiú jött az asztalok között. Drukkoltam a leányért, de hiába. Fekete földije csak egy végzetlenül semmibevevő pillantást vetett rá, aztán egy szöke, fehér leányt vitt a táncba. Apró tragédia történt, kiesít megható, mert pirosruhás, gyapjashajú szereplője pár perc múlva a ruhatár felé ment s onnan le a lépcsőn, ki, a reménytelen éjszakába.

Most már oly egyszerű a fogait

3 árnyalat 3 nap alatt.

Vezesse egyszer végig nyelvét fogain és azonnal érezni fogja, hogy fogai finom nyálréteggel vannak bevonva mely a veszedelmes mucin-t tartalmazza. A mucin leülepszik a fogközökben és csunya étel és dohányfoltokat okoz. Később megkeményszik és az ugynevezett fogkövet alkotja, amely ne mkevésbé járul hozzá a fogak megromlásához. Ugy a fogkő, mint az a sok millió bacillus, mely ilyen helyeken keletkezik, főoka a pyorrhoe-nek.

A fogkefe maga a legtöbb esetben nem elégséges, hogy a mucinréteget eltüntesse. A tudomány tehát megteremtette a párizsi Gellé Fréres-féle fogpépet és fogszappant, amely speciális készítmény a mucin eltávolítására. A Gellé Fréres-féle fogpép és fogszappan feloldja a mucint, úgy hogy azután a fogkefével való könnyű dörzsölés után is eltávolítható.

Amint a mucin eltűnt, a fogak megfihrednek és jelentékenyen csökken a különféle olyan betegségek veszélye, amelyek a fogak elhanyagolásának következményeiként lépnek fel.

A Gellé Fréres-féle fogpép és fogszappan az Ön részére is öröndetes meglepetés lesz. Mosolygása sokkal bájosabbá válik, ami arkeifejlesztést vonzóbbá és megnyerőbbé teszi. A legnagyobb és leg szebb filmesillag sohasem érte volna el azt a sikert, amelyet elért, ha csunya fogai lettek volna.

A Gellé Fréres, Paris, fogpépe és fogszappan alacsony áron gyógyszerárakban, drogériákban és jobb illatszerárakban kapható.

ami megfelel Németországnak és Ausztriának.

Az ausztráliai kormány tehát azzal a tervvel foglalkozik, hogy esatornázásokkal megnyissa a pásztorkodás területeit a mezőgazdaság számára. Ha ez sikerül, akkor a mostani lakosságot föl lehet fokozni a tizszeresére. Ausztrália lakossága az elmúlt ötven esztendőben megháromszorozódott, de a bevándorlás tempója mégsem volt olyan méretű, hogy ez a gazdasági és szociális viszonyokra nézve mélyreható változásokat idézhetett volna elő. Ausztrália sokkal messzebb fekszik Európától, mint az Egyesült Államok, ahová könnyebben és olcsóbban is lehet eljutni.

Amióta az Unió bezárta a bevándorlók elől a kapuit, Ausztrália iránt kezdtek érdeklődni a kivándorlásra kényeseredettek és a letelepedési-politikusok. A távolból Ausztrália tejjel és mézzel folyó földnek látszott és a háboru előtt erős bevándorlás is történt.

A háboru óta az ausztráliai lakosságon ugyanaz az idioszinkrazia vett erőt, amely Amerikában a sárga faj kizárásához és a bevándorlások megszorításához vezetett. Az egyébként szabadelvű Ausztráliában féktelen nacionalizmus kapott lábra, úgy, hogy az egykori háborus ellenségek iránti ellenszenv sok kal tovább tartott, mint például a franciák gyűlölete a németekkel szemben. A vezető klubok még ma sem vesznek föl Ausztráliában német tagokat. A bevándorlás elleni ellenszenv meghozta a maga súlyos eredményeit: a külső és természetes szaporodás 100 százalékkal csökkent, a bevándorlás teljesen megállt.

Ez a körülmény gondolkodásra készteti az ausztráliai kormányt és Bruce, nem miniszterelnök kiadta a jelszót: „Embereket a néptelen Ausztráliába!” A jelszóból most politikai kurzus lett Ausztráliában, ahol azonban maguk a szocialista szakszervezetek, akik az utóbbi években az uralmat gyakorolják, csak a fehérbőrűeket akarják beengedni. Kanada munkára akarják megszervezni a letelepülést, minthogy ez a péda az utóbbi évtizedek legeredményesebbje volt.

Ausztrália kormánya most foglalkozik az ötödik világrész kapuinak megnyitásának gondolatával. A régi világ részek közül Ázsia és Európa figyelnek leginkább Ausztrália felé, amely helyettesíteni lesz hivatva a harminc év előtti — Egyesült Államokat.

M. I.

Egy német kábelgyár nyolc hangerősítő szigetet akar építtetni a Óceánon

Berlin, november 24. Amióta egy híres német professzor felvetette az Amerikával való telefonösszeköttetés lehetőségét, azóta az amerikai tőke állandóan foglalkozik azzal a gondolattal, hogy milyen módon lehetne ezt az eszmét valóra váltani. Európa és Amerika között van ugyan már most is telefonösszeköttetés, de ez kombinálva van dróttalan telefonnal az angliai Rugby rövidhullámú adóállomás útján és így a telefonbeszélgetés állandóan a légköri viszonyoktól függ. Hogy milyen nehézségeket rejt magában ennek a kérdésnek a megoldása, ezt a legjobban mutatja az a tény, hogy a leghosszabb eddig felépített kábelvonal ezer kilométer hosszú és a német és amerikai partok közötti távolság nyolcezer kilométer.

Az egyik német kábelgyár most egy kissé fantasztikusan hangzó, azonban amennyiben keresztülvihető, egy korszakalkotó javaslattal lépett a tudományos világ elé. Azt ajánlja ugyanis,

hogy építsenek az Atlanti óceánon nyolc hangerősítő szigetet, amelyek egy mástól ezer kilométer távolságra lennének és az ezer kilométeres utól legyöngülő hangot ismét felerősítenék további ezer kilométerig. Ezek a hangerősítők nem a víz színén, hanem nyolcvan-száz méternyire a víz alatt usznának, ahol nem lennének kitéve a víz háborgásának, miután ebben a mélységben a víz már aránylag nyugodt. Ezek az erősítők teljesen automatikusan működnének és például egy lámpa kiegészítő automatikusan kapcsolnának be egy másikat. Ez a terv nagyon fantasztikus, szinte hihetetlen lenne, ha nem a világ egyik legnagyobb kábelgyára lépett volna elő vele, egy olyan gyár, amelynek laboratóriumában a leghíresebb szakértők dolgoznak. Ha ez a nyolcezer kilométeres kábelvonal a megvalósulás stádiumába kerülne, ez mindenesetre fontos fordulatot jelentene az Amerika és Európa közötti kereskedelmi érintkezésben.

A kivándorlók egyetlen reménye: Ausztrália

Az ausztráliai kormány nagyszabású bevándorlási programot készített

Melbourne, november 24. Ausztrália a világ legnagyobb szigete, kiterjedése a hatalmas brit birodalomnak egyötöde. Mégis a világnak ez az ötödik kontinense ugyiszólván néptelen, mert az összes ausztráliaiak számára nem is tudják felvenni a versenyt London vagy Newyork népességeivel. Az utolsó statisztikák szerint Ausztráliában hat és félmillió lélek él, vagyis minden négyzetmérföldön 2 lélek (Németországban ugyanilyen felület népessége 345 lélek). Az ausztráliai népesség

fele pedig a hat állam fővárosában van összezúfolva. Sidneyben egyötöde és Melbourneba egyharmada él a lakosságnak.

Ennek főleg Ausztrália földviszonyaiban rejlik az oka. A szárazföld egy negyedrésze ugyanis teljesen kopár és megművelhetetlen. Másik negyede csak extemir, pásztori gazdálkodásra alkalmas. A gabonatermelés szempontjából általában csak az ország területének tizenöt százaléka jöhet tekintetbe. Vagyis olyan terület,

LC BORZA

A legborzalmasabb Fránci ország Magyarországra Amerikára

Bécs, november 24. Bécs és környéke eréjű orkán dührokat okozott. A keményeket döntögetett magával, torony, köztük a szeit, sőt tégláit.

Müncheni jelepörte végig a bAugsburgot és München rádió tornyait a viharprogramot sikerjén az értebe m az állomás megnyerte vissza sz

Észak-Bajorországtól Badben és a felhőszakadások a partokon katorkészültségben, hlyezettett községlegyenek, mert a víztömegeket sohelyen már elárkét is. Észak-Sv követte az orkán tott az itéletidő

Flandriát is borítja. Számos tul. Franciaország vidékén az árvizpatok tartanak slyök artériulétén

Bécs, november 24. ma hajnalban u épületekben ujal mos cégtáblát és hamok ereje a házban meghalt már két halálos a sebesültek kölnak.

A környéken Neustadtól jelek

Az újabb ork építményeit is gár tetejét letép a hangárban vlyek megromgál

A klostereucl irópóznákát döl közlekedésben tak be.

Budapest, nov nap hirtelen ár né az áradás el és a folyó szint Szamos is árad meghaladta a

Tegnap délbe jégeső volt. Mo iott. Ujpest kö halász esonák ritották. Két há a harmadik, M veszett a vízbe a Tisza és mell

A Tisza Szege centimétert nő idő alatt 148 c Szombathelye zivatar volt. S kor hatalmas z Vácon az orká ta és a székes szét.

Meg Gal

a világhírű A szent embe ugyancsak Jock London: lász mesé Drasche Lázá Földi Mihály sok I-II Theodor Dre rikai tragéd a 3 hatalm

Kapható az U

Londontól Kolozsvárig borzalmas orkán söpört végig egész Európán

A legborzalmasabb erejű rombolást Bécsben vitte véghez a vihar Franciaországban és Angliában egyra nő az árvízveszély Magyarországon a Tisza áradata ölt katasztrofális mivoltakat Amerikában a hóviharok 40 ember életét oltották ki

Bécs, november 24. Az osztrák fővárosban és környékén több óras hatalmas erejű orkán dühöngött, amely nagy károkat okozott. A tomboló vihar nemesak kéményeket döntött le és háztetőket ragdolt magával, hanem több templomtorony, köztük a Stefanskirche fali díszét, sőt tégláit is kitepte.

Müncheni jelentés szerint orkán söpört végig a bajor fővárost, továbbá Augsburgot és Nürnberg környékét is. München rádióállomásának antennatornyait a vihar ledöntötte. Déltől a programot sikerült szükség-antennák útján az éterbe mégis kisugározatni, de az állomás még a késő esti órákban sem nyerte vissza szokott hangerejét.

Eszak-Bajorország egész területéről szintén tomboló viharokat jelentenek. Badenben és a Rajnvidéken 5-6 óras felhőszakadások voltak. A Felső-Rajna a partokon katonai őrsők állanak riadókészültségben, hogy az árvízről veszélyeztetett községek lakóinak segítségére legyenek, mert a Rajna újabb hatalmas víztömegeket sodor medrében és több helyen már elárasztott lakott területeket is. Észak-Svájében is felhőszakadás követte az orkánt s Bazelen kívül kijutott az itéletidőből Bernnek is.

Flandriát is csaknem teljesen árvíz borítja. Számos emberélet esett áldozatul. Franciaország északi és keleti határ vidékén az árvízveszélyes zónákban csapatok tartanak szolgálatot a kiáradt folyók árterületén.

Bécs, november 24. A tegnapi vihar ma hajnalban újra megismétlődött. Az épületekben újabb károk támadtak. Számos cégtáblát és transzparenszt a szélrohámok ereje a földre vetett.

Az orkán sebesültjei közül egy a kórházban meghalt s így az itéletidőnek már két halálos áldozata van. Hároman a sebesültek közül a kórházban haldoznak.

A környéken ma, különösen Wiener Neustadtól jelentenek nagy viharokart.

Az újabb orkán az asperni repülőtér építményeit is megrongálta. Két hangár tetejét letépte és cserepesőt zúdított a hangárban volt repülőgépekre, amelyek megrongálódtak.

A klosternuburgi vasuti vonalra táviróponokat döntött a vihar. A vasuti közlekedésben emiatt késések állottak be.

Budapest, november 24. A Tisza tegnap hirtelen áradni kezdett. Tiszabees-nél az áradás elérte a kilenc hidrogárfot és a folyó szintje tovább emelkedik. A Szamos is árad. Csenger-nél emelkedése meghaladta a 148 centimétert.

Tegnap délelőtt Budapesten orkán és jégeső volt. Megyőronagyságu jég hullott. Újpest közelében a Dunán három halász csónakját a szélrohámok felborították. Két halászt sikerült kimenteni, a harmadik, Mur József asztalos, belevesztett a vízbe. Újabb jelentés szerint a Tisza és mellékfolyói tovább áradnak. A Tisza Szegednél egy nap alatt 351 centimétert nőtt, a Maros ugyannyi idő alatt 148 centimétert.

Szombathelyen tegnap nyári jellegű zivatar volt. Sopronban délelőtt 10 óra-
kor hatalmas zápor- és jégeső vonult át. Vác-on az orkán letépte a püspöki palotát és a székesegyház tetejének egy részét.

Megjelent az új Galsworthy

a világhírű író legújabb műve: A szent ember I-II. . . ára 245 lej, ugyancsak most jelent meg: Jock London: A vén halász meséi . . . ára 95 lej, Drasche Lázár A.: Amyi . . . ára 204 lej, Földi Mihály: Mámorosok I-II. . . ára 238 lej, Theodor Dreiser: Amerikai tragédia I-II-III. a 3 hatalmas kötet . . . ára 612 lej. Kapható az UJ KELET könyvosztályában.

Franciaországból is orkánokat jelentenek. Boulogne sur Mer kikötőjében az orkán több hajót letépett a bojákról és a tengerre sodort. Számos matróz életét vesztette a viharban. Dunkerqueben és Dieppeben nagy károkat okozott a vihar. Lorientben egy hidroplán a kikötő vizén süllyedt el.

Berlin, november 24. Az orkán és jégeső a német birodalmi fővárosban is nagy károkat okozott. Egyik vendéglő nagy kirakattablakát a jég bezúzta s a közelben ülő vendégeket a szilánkok súlyosan mesebesítették.

London, november 24. Tegnap éjszaka folyamán orkánok szélvihar söpörte végig egész Angliát és a partvidék tengerreit. A vihar helyenkint csaknem elérte a nyolevan mérföldes sebességet is. A hajók nagy nehézségek között igyekeztek a legközelebbi kikötőbe vergődni. Számos ut és vasutvonalat kidöntött fák és táviróponok eltorlaszoltak. Az anyagi kár óriási.

Párizs, november 24. Newyorki jelentés szerint Új-Mexikóban, Arizonában, Nevadában, Texasban, Oregonban és Utahban óriási hóviharok dühöngenek. 40 ember életét vesztette és több, mint 20 eltűnt.

A meteorológiai intézetek időjárás-prognózisa szerint egyelőre további változékony, hűvös időjárás várható, később hőemelkedés valószínű. A hőmérséklet Budapesten ma délben 7 fok Celsius.

Az egész Európát végigsöpörő vihar tegnap este 6 óra tájban Kolozsváron is megmutatta borzalmas erejét. Ebben az időben néhány perc alatt sűrű fellegek lepték el az eget s a fellegekből sűrű vil lámsapások hullottak alá. A villámsapásokat szörnyű orkán követte, mely eserepeket sodort le és összetörte a fényreklámok szerkezeit. Röviddel ezután hatalmas jégeső hullott alá. A korzó népe riadtan menekült a kapuk alá. A vihar egy negyedóraig tartott. Egy villám a Hőjában felgyújtott néhány górért is, amelyet a kivonult tüzoltók oltottak el.

Sziléziában lengyel terroristák formális ütközetet vívtak a német lakossággal

A terroristák ostromzár alá vettek egy német iskolát — Egy rendőrtisztviselő életét vesztette

Berlin, november 24. Beuthenből jelentik, hogy a sziléziai Pless kerületben Golarowce faluban a lengyel fellekők újabb terroristikus támadást intéztek a német lakosság ellen. A fellekők ostromzár alá vettek egy német iskolát és a tanítókat és gyermekeket nem engedték távozni a helyiségből. Délután öt órakor elvonultak, de este újra megjelentek és mivel úgy látták, hogy a német lakosság védekezni akar

ellenük, rajvonalba fejlődtek és lövéket adtak le a németekre. A közelharcban egy polgári ruhába öltözött lengyel rendőrtisztviselő életét vesztette. A terroristák ezután elvonultak a falu alól.

London, november 24. A Times varsói jelentése szerint a szenátorválasztások nagyjában incidensmentesen folytak le. Eredmények még nem ismeretesek. A Press Association távirata közli, hogy

Felső-Sziléziában a mai tartománygyűlési választásokon még sokkal nagyobb terror működött, mint az általános szjeimválasztásokon, úgy, hogy emiatt Kalonda, a népszövetségi vegyes bizottság feje panaszt is tett a lengyel hatóságoknál, akik részéről azt a választ kapta, hogy a megfélemlítések a politikai pártok s nem a német kisebbségnek szóltak.

Stalin cáfolja az oroszországi katonai forrongások hírét,

de a Moszkvából érkező utasok egyöntetűen azt állítják, hogy a szovjet belső vezetőségében forrongás van

A telefonforgalom Oroszországból szünetel a külfölddel

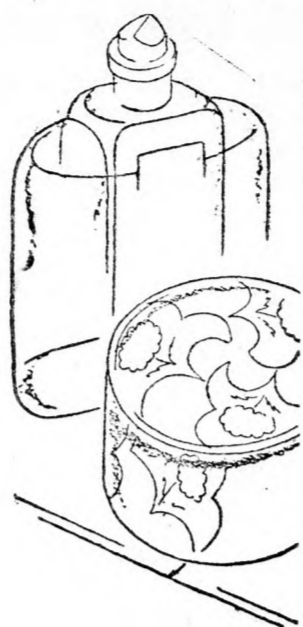
Moszkvában Sztalin fogadta egyik amerikai hírszolgálati iroda tudósítóját s kijelentette előtte, hogy az oroszországi állítólagos katonai forrongásokról szóló híreket külföldön élő orosz politikai csoportok lanszírozzák. Sztalin tiltakozott az ellen, hogy ő Oroszország diktátora lenne. Ezt szerte a kommunista párt meg sem tűrné s ezért nem igaz az sem, hogy ma Oroszországban újra egy ember akaratából történik minden. Ezzel szemben a Times rigai távirata

szerint az oroszországi utasok egybehangzóan mondják, hogy Moszkvában a közönségben él az a meggyőződés, hogy a szovjet belső vezetőségében forrongás van és hogy a Sztalin-ellenes lázadást még nem sikerült leverni. A lapok felhívást közölnek, melyben arra szólítják fel a lakosságot, hogy siessenek a szovjetintézmények és az ország védelmére, mert az idegen kapitalizmus fenyegeti az országot. A Daily Telegraph megállapítja, hogy külföldi

cégek, amelyeknek összeköttetések voltak Oroszországgal, három nap óta nem kapnak értesítést. A telefonforgalom napok óta szünetel a külfölddel és a táviró is igen kihagyóan dolgozik. Szombat este a lap szerint a moszkvai rádió meglepetésszerűen abbahagyta műsorának további közvetítését és elhallgatott.

A Daily Mail is megállapítja, hogy napok óta közvetlen hírek Oroszországból nem érkeznek.

A Rouge et Noir

kiváló, bódító illata a női bájnak a pikantériáját adja meg...

A Kelet tündéri kertjeinek minden bódító és izgató illata adott egymásnak találkat ebben az üvegcsében. Ez a nagyszerű, elbájoló parfüm növeli a nő báját, aki azt használja. Eredetiséget, merészéget, ellenállhatatlan vonzóerőt kölcsönöz.

Mint a Lady minden parfümjét, a Rouge et Noirt in a szépség hírneves specialistái készítették az abszolút tiszta alkotászekkből. Ez a híres márkájú kölnivíz az elegáns nők parfümje, mert erősíti a bőrt és a legkényesebb epidermiszt is frissé és bársonyossá teszi.

E bódító parfüm a toalett fontos alkotrésze.

Eau de Cologne

Rouge et Noir

distillée par

Lady

Parle de Paris - Rouge et Noir - Jockey Club - Coyo

7056 - Bucharest Sub-Office - Rumania - 6 Hungarian papers - 290x140 - 3 Brassói Lapok & 2 oth. - Nov. 18 Aradi Közlöny & 2 oth. - " 20

Lezajlott a Szövetség kolozsvári csoportjának tisztújító közgyűlése

Cluj—Kolozsvár, november 24. (Az Uj Kelet tudósítójától). Vasárnap délután 11 órakor tartotta a Zsidó Nemzeti Szövetség kolozsvári helyi csoportja tisztújító közgyűlést az Uránia-mozgóban, nagyszámú közönség jelenlétében. Dr. Weisz Jenő ügyvezető elnök megnyitójában rámutatott arra, milyen nagy nehézségekkel kellett eddig a kolozsvári csoportnak megküzdnie, főképpen azért, mert az értékes munkaerőket ugyszólván teljesen abszorbeálta az országos szervezet irányítása és így nem lehetett kellő gondot fordítani a kolozsvári cionista élet kimélyítésére. A város zsidósága sem mutatta ennek következtében azt az érdeklődést a helyi csoport működése iránt, amely nélkülözhetetlen előfeltétele lett volna az eredményes munkának. E nehézségek ellenére is a helyi csoport számos propaganda-előadást és népgyűlést rendezett, valamint eredményesen vett részt a Keren Kajemet és Keren Hajjeszód akcióiban.

Az elnöki beszámolóhoz elsőnek dr. Fenichel József szólott hozzá, aki fokozottabb tempót kíván a munkában, majd dr. Knöpfler Bernát beszél a helyi csoport feladatairól és méltatja dr. Weisz Jenő odaadó munkásságát. Ezután jelölő bizottságot küldtek ki, amelynek javaslata alapján egyhangúlag a következő vezetőséget választották meg a helyi csoport élére:

Örökös díszelnök: Boskovits József.
Elnök: Fischer Lipót.

Elnöki tanács: Dr. Fischer József, dr. Fischer Tivadar, dr. Marton Ernő, Léb Miksa, dr. Ligeti Sándor, Klein Elijáhu, dr. Szónyi Géza, dr. Knöpfler Bernát, Ausslander Lajos, özv. Wertheimer Samuné, dr. Hamburg József, dr. Pollák Sándor, dr. Krémer Armin, Kertész Márton, Weinberger Nándor.

Ügyvezető elnök: Dr. Weisz Jenő.

Titkárok: Dr. Dénes László, Kasztner Ernő. Pénztárok: Léb Jenő. Ellenőrök: Salamon Jakab, Léb Ödön, Niemberger Ernő. KKL referens: Fischer Lipót. KKL biztos: Dux Manó. KH referens: Dr. Fenichel József. KH biztos: Gottlieb Lajos. Kulturreferens: Noszin Mór, Jambor Ferenc. Szervezeti és pénzügyi referens: Sebő Elek. Sétel-referens: Leichtmann Andor. Palesztina-hivatal főnöke: Dr. Weisz Fülöp. Jogvédő: Dr. Goldner Mihály. Ifjúsági referens: Strausz Béla és Lauber Paula.

A megválasztott tisztikar nevében Fischer Lipót elnök mond köszönetet, majd széles vonalakban vázolja fel azt a programot, amelynek megvalósítása a helyi csoport feladatát képezi. Egyiséget és harmonikus együttműködést követel az összes pártoktól és frakcióktól, mert ez az eredményes munka első feltétele. A helyi csoportnak a következő években meg kell valósítania a kolozsvári zsidó kulturális gondolatát, amire nézve Fischer elnök szerint jogos remények vannak. A helyi csoport gondját kell képeznie az intenzív hebraizáló munka és ebből a célból egy-két kiváló héber tanárt kell alkalmazni. Az új vezetőség igyekezni fog Kolozsvár egész zsidó társadalmát aktív módon bekapcsolni a cionista életbe, amit elsősorban felvilágosító és kultúrrelátások révén vél elérhetőnek. Az angol Fehér Könyv harsány jeladása volt minden jó zsidó számára, hogy veszélyben az orszáépítés ügye, ma tehát az idő parancsa nem lehet más: Minden ember a fedélzetre!

Fischer Lipót elnök nagy ovációkkal fogadott programbeszéde után dr. Marton Ernő tartott beszédet az angol Fehér Könyvről, amelyet az utóbbi

évtizedek legaljasabb és legkétszínűbb diplomáciai irasművének bélyegez. A zsidó történelemből vett példák illusztrálják, hogy a zsidóság már átélt hasonló Fehér Könyvet, amikor Cyrus perzsa király szabadságlevelét utóda, Artaxerxes egyszerűen visszavonta. Tizenöt évig kellett küzdenie a második honfoglalás zsidó generációjának, amíg az új király, Dárius ímét megengedte a templom továbbépítését. Hadrian császár ugyancsak kibocsátott Fehér Könyvet, amelyre a válasz Barkochba lázadása volt. A zsidóság eddig két Fehér Könyvvel szemben vette fel sikeresen a harcot, nem lehet kétséges, hogy a harmadik Fehér Könyv is az első kettő sorára jut.

A mindvégig emelkedett hangulatban lefolyt gyűlés a Hatikva hangjait mellett ért véget.

Három tragikus öngyilkosság a fővárosban

Neuraszténia, nyomor és reménytelen szerelem

Bucuresti—Bukarest, november 24. (Az Uj Kelet tudósítójától). Vasárnap folyamán három öngyilkossági történet a fővárosban. Vasárnap délelőtt Costache Marinescu 33. szám alatti lakásán föbelőtte magát Bora Domokos 78 éves nyugdíjas, akit gyógyíthatatlan neuraszténiaja kergetett a halálba.

A déli órákban a Gloria uca 28. szám alatti házba hívták a mentőket. Aslan Emil 23 éves fiatalember mérgezte meg magát, de mire az orvosi segítség megérkezett, a mérge végzett

álodatával. Az öngyilkos levelet hagyott hátra, amelyben elmondja, hogy egy bukaresti tisztviselőnébe volt reménytelenül szerelmes és miután életének tartalmát csak a szeretett leány adhatott volna, ő inkább a halált választja.

Este Rappaport Ernestina 70 éves asszony követett el öngyilkosságot: az ajtófélfára felakasztotta magát és mire észrevették, már halott volt. Tetőnének okál nagy nyomorát jelölte meg.

Hogyan él a munkanélküli a munkásarisztokrácia hazájában

A londoni Themse partján nemsokára nem lesz elég pad a hajléktalanok befogadására

Sötét fejezetek a hét és félmillió lakosú város egyre növekvő nyomorából

London, november 24. A munkanélküliség állandóan növekszik Angliában és már komoly veszedelmekkel fenyegeti Nagy-Britanniát. Aki jól ismeri London szegény-negyedét, csodálkozva látja, hogy a hatalmas brit világhatalom fővárosában milyen szörnyű a nyomor a munkanélküliek és az élet elesettei között. Igaz hogy Angliában jobban gondoskodnak a munkanélküliekről mint bárhol máshol, az olyan hatalmas város, mint London, mégis kitermeli a maga szörnyű és szinte fantasztikus nyomorúságát. London hét és félmillió lakója közül sokan nélkülöznek minden a nélkülözés azonban semmi azoknak a szenvedéséhez képest, akiknek nincs otthonuk. Mert London nyolcszáz ezer háza nem ad mindenkinek hálóteret. Körülbelül öt ezerre tehető azoknak a londoniaknak a száma, akiknek nincs lelkük és akik vagy a szabadban, vagy menhelyeken fülkék az éjszakákat. A csavargóknak ez a hatalmas csapata alkotja a londoni alvilágot, amelynek tagjai között azonban kevés a gonosztevő inkább szerencsétlen, sorsidőzött emberek ezek, akiket a nyomor és az évek óta tartó munkanélküliség mind lejjebb taszított a lejtőn.

A padok lakói

Aki éjszakánként vizsgálja a Themse partján, a Victoria Embankement környékén, a Kleopatra-emlékmű közelében, meglepődve látja, hogy a hosszú part mentén végig minden padnak lakói vannak. Van olyan hajléktalan, aki betekig ugyanazon a padon lakik

a Victoria Embankement-Hotel-ben, a melyet a londoni rendőrség is hallgatólag tudomásul vesz.

Hogy miből élnek mégis ezek a szerencsétlenek? Arra sokszor nehéz felelni. Néhány penceit valahogyan megkeresnek alkalmi munkával, ez a kevés pénz azonban legfeljebb csak arra elegendő, hogy a legszükségesebb élelmiszert megvegyék maguknak, éjjeli szállásra azonban már nem telik belőle.

A népszerűtlen „Üdvhadserég”

Jellemző az angol emberre, hogy még legnagyobb nyomorában is nehezen szánja rá magát a koldulásra. Londonban aránylag nagyon kevés a koldus és én így írtam a szegényháztól is. Az egyházi missziókat vagy nem ismeri, vagy nem szereti a térítési törekvéseket és ugyanez az eset az Üdvhadserégnél is. Pedig ezeknél szállást kaphatna. Ezeknél szívesebben veszi azonban igénybe azokat az éjjeli tömegszállásokat, amelyekben néhány penceért felhelyet kaphat, ezt a luxust azonban csak akkor engedheti meg magának, ha kivételesen fülkét keres.

Felkötés azonban egyáltalán keresni ezeknek a szerencsétlen nyomorgó embereknek, akik reggel fradtan indulnak el a Themse-parti padokról a Pillineszter lévő halba felé, hogy ott a hajléktalan városok kóráiba lépjenek a hajléktal telt ládákat és ezért a munkájukat néhány penceit kaptanak. Piszkos, undorító munka ez és alig hoz valamit. Minek itt nem sikerül alkalmi munkát szerezni, az a dekkok felé veszi útját és ott próbálkozik valami

munkához jutni, többnyire eredménytelenül. Ez az esetleges elfoglaltság is csak a reggeli órákra szól azonban és a nap többi részét végtelen csavargással tölti hajléktalan munkanélküli, aki este fáradtabban roskad padjára, mintha nehéz fizikai munkát végzett volna. A testi gyengeséghez természetesen hozzájárul a rossz táplálkozás is, mert hiszen ezek a szegény nyomorult emberek legfeljebb ha egyszerű esznek napjában valami meleget, akkor is rendszerint valami olcsó sülthalat, margarintban kisütött krumplival.

A tömegszállások borzalmai

A Themse-parton azonban piszkos uccai árások is kínálják olcsó élelmiszereiket a hajléktalanoknak, virslit és forró teát, amelyből a hideg éjszakákon sok fogy.

Akinek „jól” megy a sora és van 6-8 pence-erre a célra, megengedheti magának azt is, hogy egy tömegszálláson töltsen az éjszakát. Sok köszönet azonban nincs ebben sem, mert ha nincs olyan hideg, mint a szabadban, viszont a nehézségekkel és kigőzölgesekkel telt levegő elviselhetetlen, a fekhely pedig egy kemény prices, mellyel irgalmatlanul piszkos lepedő takar. És mégis szívesebben huzódnak meg a hajléktalanok az ilyen tömegszállásokon, mint a szegényházban, ahol kikérdezik előbb a jelentkezőt, majd elveszik a ruháit, amelyeket fertőtlenítenek, végül pedig éjszakára rá is zárják az ajtót a hatalmas, közös hálótermekbe.

A fő: mégis a szabadság

Az angol sokkal többre becsüli az egyéni szabadságot és függetlenséget, semhogy alávetné magát az ilyen kellemtelen rendszabályoknak, még akkor sem, ha a legnagyobb nyomorban van. Ugyanez a szempont tart sok embert távol az Üdvhadserég menhelyeiről is, ahol pedig tiszta ág és fehérenemű, egy csésze tea és margarinos kenyér várja a jövevényt.

Amilyen arányban nő a munkanélküliség, ugyanugy növekszik a hajléktalanok száma is Londonban. Egyre több és több ember indul el este a Themse-part felé, ahol ma holnap már nem lesz elég pad a hajléktalanok befogadására. A köd városát ma a nyomor is elhomályosítja, a londoni ködnel is sötétebb londoni nyomor.

SPORT

Universitatea—Haggibbor 4:0 (0:0).

A meccs első felidejében a Haggibbor még egyenlő ellenfele volt az egyetemi csapatnak, azonban a csatárok gólképessége miatt eredménytelen maradt a csapat erőfeszítése. A második felidőben az U kerekedett felül és jó játékkal győzte le ellenfelét. A mérkőzésen a legkellemtlenebb benyomást keltette a renegát Rosenfed játéka, aki volt klubtársai lerugasával próbált szolgálásokat tenni új egyesületének és a futballsportnak. *Ujjen módszerrel Rosenfeld új színeiben szép sportkarriert érhet el.* Milivoi erőlesen bíráskodott.

Temesvár. Bicipensia—Arad válogatott 2:0 (0:0). A proficsapat jó játékkal győzött. Budapesti szenzáció a Hungária és Bástya 3:3 arányban véződött szeptedi találkozás. Ferencváros—Kispest 5:2 (1:0), Újpest—Nemzeti 5:1, barátságos, Sabaria—Vasas 3:1 (1:0).

— A kolozsvári rendőrség hírei. A kolozsvári rendőrség letartóztatta Vince Ferenc közismert alkalmi tolvajt és befőtőt, aki szombat délután a Kossuth Lajos uca 14. és a Deák Ferenc uca 15. szám alatti házából az udvaron kitergetett fehérneműket ellopta. A rendőrség az uccán tartóztatta le Vincét amikor a még nedves ruhákkal eltávozott a színhelyről. Adták az ügyészségnek. — Weinberger Henrik Király uca 12. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik a Charité-sanatóriumból 1000 lej értékben fehérneműket vittek el. A fehérneműkön a „Charité sanatorium” monogram látható. — Vasárnap az V. kerületi rendőrségre véresre vert támolgott be Ioan Buzoianu, a gazdasági akadémia éjjeli őre. Buzoianu feljelentést tett Pan Popescu, Haraleambie Pascu és Octavian Pop agronomiai intézetbeli szolgák ellen, akik véresre verték és ajultan hagyták az uccán. A rendőrség azonnal letartóztatta a három verekedőt, akik azzal védekeztek, hogy Buzoianut azért verték meg, mert az egy zsák cementet ellopt az agronomiai intézetből. A rendőrség bevezette a nyomozást.

HIR

Uj Kelet az egyházi zsidó szervezetek: Dr. Fenichel József, Bukaresti Hátzsegi Ernő, Kertész Márton utánpótlás megjelölésével

Silberbusch pro IZO kulturdelutan IZO ma delutan 5 uca 6. sz. alatti 5 ben tartandó tead szerte széleskörű meg. Az érdekű alkalommal beszédo közönsége előtt sch, az ismert eserő, a bukaresti sch ügyvezető igazalomal Asch műve sch egyike a roma jobb előadónak. nek minden orszani előadása nemcs onyoknak szól, ha int az ifjuság szive adéltatának. Há orné, Grün Samuné és Léb Jenőné

Hiába kutattak olán után. Párizs preszeti miniszteri öbölben eltűnt oia ására kiküldött ló eredménytelen sából Toulonba. A tyatni fogják, de an arra, hogy a hid utasait még életbe — A szlovák felvi piratokat terjesztik: A Narodny elvidéken Tukát élt sztenek, amelyek a osságot, hogy tömör ban élő Jehlieska, szló alá, mert esa gy a tótok a eseh agakról.

Házasság. Léb asztner Andor (Sz en délben két órako et a Pap uccai ort an.

Franco spanyol ökött börtönéből. Franco repülőörnagra reggel a katonai k. A kormányzat n lézkedéseket kézre — Jó emésztés — okedés, belnyehesé e normális ürülés asától.

Meghalt Lovass 1. a Temesvarer Z tő reggel 7 órako vszülhűdés követk onyilag fiatalon, 5 adta el a halál a ki komoly német u. je és tragikus ha. elője volt a Bácsá temesváron születet kolai tanulmányait pesti műegyetem érnöki tanulmánya vjbaja miatt abba szajzott Temesvár alomnál vállalt onban az újságírás esen a Temesvaré je és tulajdonosa le övetkezett haláláig la Temesvár társa szvétet keltett. H éklős fia gyászolja

Meluzina. Töröl em éppen a javáb andos, nem a ma piből sem való me akkal, szöketéssel kerültebb zenével. k tarka mozgás z kezeket lelket le övegebe és zenébe. nszerebben üde v angó fiatalság. K erepében lüktető ott. Nador Jenő k asságában, ihász emben volt. Kisel eb laposságain gy ottattak a közönsé t. Leövey, Selmezt Géza. Nem volt ny óra jól telt.

Ha szolid és megbízható
helyről **LIBAZSIR** szükségletét beakarja szerezni, írjon vagy kérjen árajánlatot
KLEIN orth. kőser
szár és háromfiosarnokából Oradea, Saguna 6.
Alapítva 1912
Szállítás postán és vasúton saját bődönben.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelb. Rt.
Cluj (Kolozsvár), Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 7.
Béteket előnyös kamattal fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza Olcsó kölcsönökre nyújt.
Fiókjai De j, Dicioanmartin, Alba-Julia, Ta rpu] Mures, Oradea és Timisoara. (Dés, Dicső szentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárád és Temesvár
SAJÁT TOKÉI 143 MILLIÓ LEI
Affiliál: intézetei: Tordaaranyos Vármegyei Takarékpénztár r.-t. urda (Torda), Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Aiud (Nagyenyed), Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Odorheiu (Sz. elyudvarhely) és Cristur (Sz.-Keresztur, Szászrégenvidki Takarékpénztár r.-t. Reghin (Szászrégen), Népbank r.-t. Huedi (B.-hunyad.) Szamosujvár Hitelbank R.-t. Gherla (Ezamosujvár).
Minden bankügylet legelőnyösebben végez. Áruaktarai a vasút mellett.

HIREK

Uj Kelet az egyetemes orléányi és bányászati zsidóság napilapja
 Szerkesztő: Dr. Márton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc
 Bekarant szerkesztőség:
 Hátizé: Ernő, Hotel Imperial
 Iratlap utánnomlását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Silberbusch professzor előadása a 70 kulturdélutánján. A kolozsvári 70 ma délután 5 órakor, a Szentléleka 6. sz. alatti Salom-klub helyiségében tartandó teadélutánja iránt vánszerzte széleskörű érdeklődés nyilvánult meg. Az érdeklődés jogosult, mert alkalommal beszél először Kolozsvárra is a közönsége előtt prof. Julian Silberbusch, az ismert esernovici zionista vezető, a bukaresti Consiliul Superior ügyvezető igazgatója: „Nőalakok a halom Asch műveiben.” Prof. Silberbusch egyike a romániai zsidóság legkiválóbb előadóinak, akit egyformán tisztelnek minden országrészben. Ma délutáni előadása nemcsak a cluj-i zsidó asszonyoknak szól, hanem úgy a férfiak, mint az ifjúság szívesen látott vendégeként is meg kellene jelölnünk. Hazaiasszonyok Bernát, Grün Samuné, Hönigsberg Miklós és Léb Jenőné lesznek.

Hiba kutattak az eltűnt olasz hidroplán után. Párizsból jelentik: A tenisz-sport minisztérium közli, hogy a lyoni hidroplán eltűnt olasz hidroplán felkutatására kiküldött három francia csapat eredménytelenül tért vissza kutatók Toulonba. A kutatók ma még tisztázni fogják, de már kevés remény van arra, hogy a hidroplán személyzetét megtalálják még életben találják.

A szlovák felvidéken Tukát éltető ropirakat terjesztenek. Prágából jelentik: A Narodny Politika szerint a felvidéken Tukát éltető ropirakat terjesztenek, amelyek arra hívják fel a figyelmet, hogy tömörüljenek az emigrációban élő Jehlicska, Dvorák és Unger zsidói alá, mert csak így remélhető, ha megjelenne, nem kevesebb, mint 207 ügyvéd vállalná védelmét.

Színházban krakógás, tüszentes, nátha ellen véd Anacot pasztilla rendszeres szopogatása. Egy fiola ára 37 lej.

Szerelmi dráma Bécs külvárosában Bécsből jelentik: Leisngben tegnap este véres szerelmi dráma játszódott le. Povolni József 22 éves munkanélküli segéd munkás a ház kapujában megleste szeretőjét, Weber Annát és revolveréből rálőtt. A golyó nem talált, mire Povolni maga ellen irányította a fegyvert és föbelőtte magát. A esendőség megállapította, hogy a fiatalember közös háztartásban élt a leánnyal, a leány azonban szakítani akart vele, mivel már régóta volt munka nélküli. A fiatalember egyéb ként ma reggel meghalt a bécsi kórházban.

A női szépség titka nem a kozmetikumokban, hanem az egészségben, életérőben rejlik. Ude arezint kap, ráncoktól mentes, telt lesz a képe, ha reggelire uszonnára Ovomaltine természetes erősítő tápszert használ.

Miklas szövetségi elnök december másodikára hívta össze az osztrák nemzetgyűlést. Bécsből jelentik: Miklas szövetségi elnök ma délután kiadta rendeletét, amellyel az osztrák nemzetgyűlést december másodikára összehívja.

Népszerű tudományos előadás. A Kautsky munkás-kultúrör előadássorozatának kilencedik előadásaként ezuttal szerdán, folyó hó 26-án este 8 órakor dr. Heller József fog beszélni. „A születések korlátozásának problémája” címen. Az előadás az Építőmunkás Otthon nagyteremében lesz megtartva. Belépődíj nincs, mindenkit szívesen látnak.

Meghülésnél, náthánál, mandulalobnál, torokgyulladásnál naponta félpo. hárs természetes Ferenc József keserűviz rendes gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvostanárak véleménye szerint a Ferenc József víz hatása gyors, kellemes és megbízható. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Londonban most kiállítás keretében ünneplik meg a huszonöt éves évfordulóját annak, hogy az egykori suffragettek vezetője, Pankhurst asszony kiszabadult a fogházból. A suffragettek harca idejéből készült fotográfiák és az emlékek láthatók a kiállításon.

Fuzsita, a híres japán festő, aki nagyszerű kollektív kiállítást rendezett Amerikában, kijelentette az amerikai műkritikusok előtt, hogy egyformán szívesen fest nőket és macskákat a két téma feltűnő hasonlatossága miatt. A hízelgés pillanatában és szenvedélyes kitöréskor — egymond — a nők és a macskák közt nincs semmi különbség.

Az Údv hadseregében is válság dúl, az amerikaiak tiltakoznak az ellen, hogy az Údv hadseregének generálisai hatalmukat autokratikusan kezelik, több szabadságot és alkotmányos jogokat követelnek a tagok számára.

Dán tudományos expedíció ment Szíriába azzal a feladattal, hogy felkutassa a bibliai Hamat várost, amely Krisztus születése előtt néhány ezer évvel már fennállott. Az ószövetség könyvéből meg lehet állapítani, hogy a hamati király barátságát tartott fenn Dávid királlyal és fiát is Dávid udvarába küldte. Arra számítanak, hogy az ásatások öt esztendőig tartanak.

BARHOL MEGJELENT KÖNYVET MEGKAPHAT AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYÁBAN.

A bevándorlás teljes beszüntetésére terjeszt be törvénytjavaslatot a parlament elé egy amerikai szenátor

Schacht dr. baltimorei előadásán azt hangoztatta, hogy Németország egy év múlva nem fogja tudni fizetni a jóvátételi kvótát

Newyork, november 24. Reed republikánus szenátor decemberben javaslatot készít a törvényhozás elé terjeszteni aziránt, hogy a következő két évre tilsáks el teljes egészében az Egyesült Államokba való bevándorlást s ezidő alatt legfeljebb a már régóta amerikai állampolgár bevándoroltak hozzátartozói kaphassanak beutazási engedélyt. A javaslat indoka az egyre fokozódó munkanélküliség.

Newyork, november 24. Schacht dr. Baltimoreban tartott előadásával befejezte amerikai előadássorozatát. Előadásán körülbelül hatszáz bankár, iparmagnás és más közgazdasági előkelőség jelent meg. Számosan érkez-

tek az előadásra Washingtonból és Philadelphiából is.

Schacht hangoztatta, hogy csak mint magánember mondja el az európai pénzügyekről véleményét. Annak szükségességét hangoztatta, hogy a német kiviteli kontingenst új piacok teremtésével 50 százalékos emelkedéshez segítsék, vagy szállítsák le önként a jóvátételt, mert egy év múlva Németország a mostani kvótát már amugy sem fogja fizethetni.

Párizs, november 24. A Chicago Tribune közlése szerint az utóbbi héten az Egyesült Államok kilene államában 117 bank szüntette be fizetéseit.

— **50.000 spanyelbeteg** Lengyelországban. Varsóból jelentik: A spanyoljárvány következtében Lengyelország területén eddig 50.000 megbetegedés történt, melyek közül sok végződött halálessel. A járvány tovább pusztít. Több gyárban és nagyüzemben beszüntették a munkát.

— **Eljegyzések.** Surányi Erzsikét Dejéről eljegyezte Hirsch Sándor Cluj.

— **Farkas Márton** kereskedő Viseul de sus eljegyezte Adler Salamon ezüstgyáros leányát, Rózsikát Aradról. (Mindenki külön értesítés helyett).

— **Macedón forradalmár, akit 207 ügyvéd akar védeni.** Szófiából jelentik: A bíróság tegnap kezdte meg Medarov és Dimitroff macedón forradalmárok büntetését, akik Bundarov bolgár újságíró meggyilkolták. A vád Mihajlova, a macedón forradalmárok vezérére is kiterjed, mert ő volt az értelmi felbujtó, ő azonban nem jelent meg a tárgyaláson. Ha megjelenne, nem kevesebb, mint 207 ügyvéd vállalná védelmét.

— **Színházban krakógás, tüszentes, nátha ellen véd Anacot pasztilla rendszeres szopogatása.** Egy fiola ára 37 lej.

Szerelmi dráma Bécs külvárosában Bécsből jelentik: Leisngben tegnap este véres szerelmi dráma játszódott le. Povolni József 22 éves munkanélküli segéd munkás a ház kapujában megleste szeretőjét, Weber Annát és revolveréből rálőtt. A golyó nem talált, mire Povolni maga ellen irányította a fegyvert és föbelőtte magát. A esendőség megállapította, hogy a fiatalember közös háztartásban élt a leánnyal, a leány azonban szakítani akart vele, mivel már régóta volt munka nélküli. A fiatalember egyéb ként ma reggel meghalt a bécsi kórházban.

NAPRÓL-NAPRA

Walter Fischle nevű német kereskedő két svájci misszionáriussal együtt augusztus óta Kínában egy rablóbanda kezében van. A banditák 625 angol font váltságdíjat követelnek Fischle családjától. A hongkongi német konzulátus a rablóbanda kezében lévő misszionáriusoktól levelet kapott, amelyben közlik, hogy ők súlyos betegek, Fischle pedig meghalt a fogságban.

A francia kamara tegnapi ülésén Nouvelle szociáldemokrata képviselő ismét szóváltotta a francia gyarmati kényszermunka embertelenségét. Nouvelle számadatokkal igazolta, hogy a szigorú, kegyetlen bánásmód miatt évente átlag 25.000 néger munkás pusztul el. Pietri gyarmatügyi miniszter nyomban válaszolt a felszólalásra. Kijelentette, hogy a munkáshalandóság lefelé menő tendenciát mutat, amennyiben ez évben 20-30 százalékról 12 százalékra esőkkent. A miniszter egyben ígéretet tett, hogy ezentul asszonyokat és gyermekeket nem ítélnek többé kényszermunkára.

Az angol légi haderő részére 250 új rendszerű repülőgépet rendeltek, amelyeknek a jövő év folyamán el kell készülniük. Ez a legnagyobb rendelés, amelyet a légi flotta részére eszközöltek. A gépek többsége együléses harci repülőgép légi támadások elhárításának feladatával és óránként 220 mérföldes sebességgel, a többi kétszülő gép kétüléses bombavető lesz.

Nagy karácsonyi vásár!

Szabó Jenő

divatkülönlegességi nagy-
 áruházában, CLUJ.
 Telefon 4-79

1 m. baúszit	Lei	23
1 mosott vászon		29
1 fehérmemű vászon		33
1 mintás mosó delain		33
1 crepp		35
1 tenisz flanel		29
1 Kascha		52
1 flanel pasztel színekben		39
1 garnitur hat salvétával		188
1 kis vég vászon ágyneműnek		390
1 m. Ia minőségű férfi szövet öltönyre		195
1 mosó selyem ruhákra		68
1 Ia minőségű Crep de chin minden színben		275

MARADÉKOK feltűnő olcsó árakban!!!

Nagy karácsonyi vásár

Kérje teljesen ingyen az 1931. évi naptár és árjegyzék könyvecskét.

KÖZGAZDASÁG

Nem hosszabbítják meg a petróleumkontingentálási kartellt

A petróleumtermelők szövetségének, az Associația Petrolistilornak november 18-i ülésén a Creditul Minier javaslatot tett, hogy a kontingentálási kartell, amely november 30-án lejár, hosszabbítsák meg ez év végéig. A petróleumtársaságok azonban ezt a javaslatot nem fogadták el. Amint értesülünk, egyes nagyvállalatok erő-

szívéseket tesznek, hogy a kontingentálási kartellt megújítsák, azonban erre kevés remény van, mert amint azt Manoilescu miniszter a Kamarák Szövetségének ülésén tartott expozéjában is kifejtette, a kormány ellene van minden oly kartellnek, amely a termelés resztringálását célozza.

A Kamarák Szövetsége a kereskedelmi és ipari szenátorok és képviselők bevonásával sürgeti ki az adótörvény módosítását

Bucuresti—Bukarest, november 24. A Kamarák Szövetségének vezetője november 18-án tartott ülésén úgy döntött, hogy a tervezetet a vezetőség tagjai személyesen fogják átadni a minisztertanácsnak, továbbá a pénzügyi és iparügyi minisztereknek azzal a kéréssel, hogy azt rövidesen vegyék tanulmányozás alá és még ebben az évben terjesszék parlament elé, hogy az a jövő évtől kezdődőleg alkal-

mazható legyen. A Szövetség vezetősége november 25-re összehívja a kereskedelmi és iparkamarák által választott szenátorokat és képviselőket, hogy megbeszélést tartsanak a tervezet megszavazásának kisürgetése ügyében. A végleges tervezetet és annak indoklását egyébként a Kamarák Szövetsége az összes kereskedelmi és iparkamaráknak megküldte.

Módosítják az uttörvényt

Az új uttörvény az utadók kivételében hiányos rendelkezéseket tartalmaz, amiért is több megye magasan állapította meg főképp a kereskedelmi és iparvállalatok által fizetendő utadót. Az érdekeltek tiltakozására a kormány elhatározta, hogy az utadótörvénynek idevonatkozó 58. cikkét módosítani fogja és a módosító törvénytervezetet még a jelenlegi parlamenti ülészakban beterjeszti. A módosító törvénytervezet, értesülésünk szerint, a következő főbb intézkedéseket fogja tartalmazni:

- 1. a 4 százalékos a mezőgazdasági ingatlanjöveldelmi adón,
- 2. a 2 százalékos a beépített ingatlanok adóján,
- 3. a 4 százalékos a kereskedelmi és ipari adón,
- 4. az 1 százalékos a fizetések és nyugdíjak adóján,
- 5. a 3 százalékos a más jöveldelmi adókon kívül.

Az utadót évenként állapítják meg a megyei tanácsok és azok a belügy- és közmunkaiügyi minisztérium jóváhagyása után lépnek életbe. Az utadó minden községben az állami adóval együtt hajtandó be. A befolyt utadót a megyei tanács az egyes községek között arányosan osztja fel. Az így felosztott utadó szerepel az illető község költségvetésében. Az utadó felosztása után fennmaradó összeg a megyék költségvetésébe veendő fel.

A városi utak után fizetendő adót a városi tanács állapítja meg a fenti kereteken belül. Ezenkívül a községek és városok a helyi utak javítása és modernizálása céljából a járművekre külön illetéket vehetnek ki.

Vásárgban a párizsi gyémántkereskedelem. Párizsból jelentik: A párizsi gyémántkereskedelemben súlyos krízis ütött ki. A Párizsban forgalomban lévő gyémántra szóló váltók kétféleképpen váltak el. Ezek közül husz százalék szivességi váltó. A párizsi bankok mindazonáltal generálisan prolengálják a váltókat. A gyémántkereskedők szindikátusa tagjainak összes váltóikról pontos kimutatást kér, aminek következménye egy általános váltórevízió lesz.

Csehszlovákiában csökkentik a papírárak. Prágából jelentik: Az egyesült csehszlovákiai papírgyárak elárúsító irodája hivatalos közlést adott ki, amely szerint a hó 20-i érvényű az összes papírárak árait revideálni fogják és csökkentéseket fognak eszközölni. Legjelentősebb árcsökkenés a grafikai papírúrukban várható. Ennek legfontosabb minőségét általában 1500 koronával és még olcsóbban lehet vagononként beszerezni.

Hetven amerikai kisbank fizetési képtelen lett. Newyorkból jelentik: Az amerikai krízis hetven kisbankot tett fizetési képtelenné. A kisbankok között szerepel az Északatlantiai Központi Bank tizennyolcmillió dollár letéttel.

Két nagy német konfekciós cég fizetési képtelen lett. Berlinből jelentik: A Wahrenberger és Warzav női konfekciós cég Berlinben millió passzívakkal fizetési képtelenséget jelentett be. — Ugyanazok fizetési képtelen lett az esseni Z. W. Günsberg konfekciós cég is, amelynek passzívája 250.00 márkát tesz ki.

Újabb román-német kereskedelmi tárgyalások. Bukarestből jelentik: A jövő év február 28-án a Németország és Románia közötti kereskedelmi provizórium érvényessége megszűnt. Már október második felében meg kellett volna kezdődniük a tárgyalásoknak, de ezt elodázták a gazdasági konferencia miatt, amelynek eredményeit akarták bevélni. Különösen fontos volt mind a két ország számára a gazdasági konferenciák a gabonakivitelre vonatkozó határozatait. A genfi konferencia alatt azonban Posse, a német birodalmi kereskedelmi minisztérium képviselője és Manoilescu kereskedelmi miniszter között tárgyalások vannak folyamatban, amelyek előkészítik a hivatalos bukaresti tárgyalásokat. A tárgyalások időpontja eddig még nem nyilvános.

I. KREPPÉL

Juden u. Judentum von heute

Számos illusztrációval
Ára 1000 lej helyett 400 lej
KAPHATÓ AZ UJ KELET
KÖNYVOSZTALYABAN

Színház-Mozi

Arroman Opera műsora

Szerda, november 26: Hoffmann meséi.
Péntek, november 28: Hoffmann meséi.
Vasárnap, november 30: Mignon.

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRÓDÁJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

A szezon legmulatságosabb attrakciója. Régen nem visszhangoztak úgy a kacagástól a Magyar Színház falai, mint ezen a héten a Szerlem mint orvos próbái alatt. Ez az énekes, táncos, zenés bohózat minden jóval szolgál, ami szem s száznak ingere: a világ legelmesebb, legmulatságosabb librettójával, a legdallamosabb, fulbemaszó muzsikával, ragyogó balettel. Mindehhez pedig a színház hozzájárulása: olyan rendező, mint Horváth Árpád, olyan díszlettervező, mint Bánffy Miklós gróf, olyan színészek, mint Kondor Ibolyka, Betegh Bébi, Miklóssy Margit, Fekete Mihály, Forgács, Földényi, Selmezy, Balázs, Leövey, Lantos, Réthely, Fülöp, Tompa Béla stb., stb. A teljes kórus, balettkar és zenekar résztvesz az előadásban, Stefandesz vezényelte mellett. Egész kis vagyona kerültek a jelmezek, amelyek ehhez a darabhoz készültek. Egyszóval mindent megtejt a színház, hogy igazi mókére-i szellemben találja fel a Szerlem mint orvost. A darab előtt Rostandnak Kolozsváron még nem adott gyönyörű kis vigjátéka, a Regényesek kerül színre, Komár Julissal, Tóth Elekkel, Fekete Mihállyal, Réthely Ödönnel, Lantossal, Csütörtökön, pénteken és szombaton tehát igazi ünnepi előadások lesznek a Magyar Színházban.

Kedd este: Meluzina. A közönség nagy tetszéssel fogadta Zerkovitz új operettjét, a Meluzinát, amelynek kedd este lesz a legközelebbi előadása.

Szerdán: Eltört a hegedűm. Az utóbbi évek egyik legnagyobb operett-sikere, az Eltört a hegedűm, teljesen új szereposztásban és új betanulásban kerül színre most szerdán Karácsonyi Illyvel, Betegh Bébiivel, Nádor Jenővel, Ihsz Aladárral, Tompa Bélaival.

A Magyar Színház jegyei elővételben csak az Ellenzék főtéri könyvkereskedésében, az aznapi előadások jegyei csak a színházi pénztárnál kaphatók.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA

Keddén este fél 9 órakor: Meluzina. (Zerkovitz-operett, negyedszer. 16. B. bérlet. Ssz. 71.)
Szerdán: Eltört a hegedűm. Új betanulásban, új szereposztásban. Karácsonyi, Betegh, Nádor, Ihsz, Tompa, Réthely, Leövey, Selmezy, Fülöp. 17. A. bérlet. Ssz. 72.
Csütörtökön: Szerlem mint orvos. (Énekes, táncos bohózat. Kondor, Betegh, Miklóssy, Fekete Mihály, Tompa, Földényi, Forgács, Fülöp, Réthely, Lantos, Leövey, Selmezy, Nyerges, Balázs, Révész stb. fellépésével). Előtte: Regényesek. Rendezte: Horváth Árpád, mint vendég. 13. Premier-bérlet. Ssz. 73.
Pénteken: Szerlem mint orvos. — Regényesek. (Másodszer.) 17. B. bérlet. Ssz. 74.
Szombaton d. u. 3 órakor: Bánk bán. (Rendezte Horváth Árpád, m. v. Ifjusági előadás mérsékelt helyárral. Bevezeti: Császár Károly). este: Szerlem mint orvos. — Regényesek. 18. A. bérlet Ssz. 76.
Vasárnap d. u. 6 órakor: Első tavasz. (Mérsékelt helyárral.) Ssz. 77. Este 9 órakor: Viktória. (Bérletszűnetben.) Ssz. 78.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MÜSORA

Csütörtök, péntek csak felnőtteknek d. u. 3, 5 és 7 órakor: A lelancolt szenvedély. Erkölcsdráma 8 felvonásban. Helyárak: 20 és 10 lej.
Szombaton fél 6 és 7 órakor: Csak felnőtteknek. A lelancolt szenvedély. Erkölcsdráma 8 felvonásban. Helyárak: 20 és 10 lej.

RADIO MÜSOR

IDŐ: KÖZÉPEUROPAI

Kedd, november 25.

Bukarest. 12: Gramofon. 12.30: Hírek. 16: Könnyű zene. 18: Rádiógyetem. 19: Gramofon. 20: Rádiózenekar. Rossini. Tolvaj szarka. Grieg: Lirai szvit. 20.30: Felolvasás. Utána hangv. Csajkovszki: Nardini, Brahms, Bayer művei. 21.45: Hírek.

Budapest. 15: Gramofonhangverseny. 2.30: Hírek. 12.05: Szalózenekar. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 3: Cserkészelőadás. 5.30: Zenekari hangv. 6.30: Wagner: Nürnberg mesterdalnokok c. operája. 9: Pontos időjelzés, hírek. Majd cigányzene.

Bécs. 21: Áriák és dalok. 22.10: Vondás. Hírek.

Berlin. 21.10: Bruckner: VIII. szimfónia. Breslau. 20.40: Berlioz: Fantasztikus szimfónia.

Stuttgart. 20: Gittár. 20.45: Operett és operaszerepek.

Katowitz. Poznan, Varsó. 19.25: Gramofon. 19.50: Opera.

Milano. 21: Gounod: Faust c. operája. Roma. 20.50: Hangverseny.

Prága. 21: Népszerű hangverseny.

Pozsony. 19.20: Szórákzóató zene.

Oslo. 20: Zenekar nemzeti műsorral.

Toulouse. 23: Kávéházi zene.

Szerda, november 25.

Bukarest. 12: Gramofon. 12.30: Hírek. 16: Szórákzóató zene. 17: Felolvasás. 17.15: Hírek. 18: Gramofon. 19.30: Francia lecke. 20: Román dalok. 20.30: Felolvasás Bartók Béláról. 20.45: Bartók: Román néptáncok. 21.15: Hegedű. 21.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Hangverseny. 9.30: Hírek. 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12.05: Az Országos Postászenekar hangversenye. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 3.30: Morse tanfolyam. 4.10: M. Hrabovszky Julia előadása: „Málta”. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Hírek. 5: zalai Szalay László dr. novellái. 5.25: Hangverseny. 5.30: Olasz nyelvtanítás. 7: „Az énekkar” Irta és felolvassa: Tovógyi Elemér dr. 7.50: A Mandits szalózenekar hangversenye. 8.50: Szimfónia a Studioból. Schakespeare: A velencei kalmár. Utána Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Hírek. 10.45: Horváth Lóránt dr. angolnyelvi előadása. Majd: Ifj. debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye.

Pro hirdetések

Szörme bundákat 3500 és szörme palórok 350 lejtől kaphatók. V. Jánky, Fő tér 22. Udvar.

Leszállított arban ajour és plissé! Új divatu gépművészek fehérműre is szépen készülnek a Hímszalonban, Kosuth Lajos ucca 4 emelet (volt Unió u. 15 szám).

Orth, kóser füstölt libahúst bármilyen mennyiségben szállít Salamon, Oradea, Francia sor 12.

Légzáró vattaszinór (elszakíthatatlan) ablakra és ajtóra, lábtörők, Boskoviceknál, Cluj, Str. Reg. Maria 15.

Ha valójában izléses szép művészt, kézimunkát akar mérsékelt áron, úgy keresse fel az újonnan megnyílt Orgonaszalont, Regele Ferdinand 25. szám.

Kóser vegetárius étterem! Rendkívül izletes ételek. Figyelmes kiszolgálás. A szőlő és tejtermékek saját készítményeink. Schwartz Ignác, Cluj, Calea Regalei Ferdinand 10.

Gouvernante perfekt francia, német zongora-tudással állást keres. Str. Miner va 7., ajtó 6.

Intelligentes jüdischen kinderlieben des Mechen zu zwei Kindern 3-5 Jährig nach Bistrita gesucht. Offerte an Fuchs Samuel Oradea. Piata Mihai Vi teazul II.

MOST JELENT MEG:

Mentő csillagok a zsidó éjszakában

Izsák Arnold novellái és elbeszélései
Ára 80 lej
KAPHATÓ AZ UJ KELET
KÖNYVOSZTALYABAN

Hirdessen az Uj Keletben

XIII ÉVF
CIBI—K
NOVEMBER
5891 ÉV

Uj Kelet
és kánál
Ptkelnek at
terrás megj

Kébiratokat
és megérsek

Zsi

irt

A borsai per t
megfigyeltem a
észinte öröm su
kintetükből. „Fe
állapították me
ített el a bírósá
ságra egy zsidó
goru ügyész k
Hát nem öröm e

Valóban ez e
embereket, akik
tudták, miért és
vádoltak padjár
események legk
áldozatait, szívet
ta el a tárgyalá
és pedig a bűnvá
rint teljes tárgy
ügyész szájából,
is hitték, hogy s
lelküket. Hiszen
gyilagságra val
vádolt számára
hító körülményt
ideális hazafi, ak
ban élő románsá
dóm érdeklődik:
exaltságig lelkes
agódi a hazáért
záhonult neje;
goló lelkü pap, ak
vedésben, — igen,
volt valami ment
rint, csak a zsidó
Természetes volt
kluziója: a zsidó
büntetésének m
hogy megakadály
stantin Dánilát
teljesítésében; ezé
és pedig minden e
zárásával, fejéne
esztendő; a többi
pedig — mérlege
belátása szerint.

Ily mesterien fé
da-e, ha nagy lelk
szedelőzködték fel
vádoltak padjár
ták a bíróság tel
Alig jutott már
reg hónapokon ker
rettegés közepette
jukban egy kis t
kedése miatt. Ugy
álom volt csupán
után mi is lehetett
az, ami velük tört
ugyan még a lelki
gyonok biztonság
beszédük emléke; a
más időnként kísé
ket a szörnyű jelen
fanatikusai kihasz
helyzetből fakadó
ket rajzoltak a jóh
arra az esetre, h
övék lesz a zsidó h
Es asszonyaik, me
tekintete mintha
tavasz számtalan
amely a felelőle
alatt a borsai zsidó
talan mégis csak k
szen az ügyész ur
tatta, hogy mind
sán, hogy a zsidók
bűnselekményt kö
güket, amelyek jele
tő sokszorosan elt
Legyünk csak ol
Világviszonylatba
fontosabb esemény
atrociások.

De azért higgye
ur, nem jelentéktel
tak azok!
Bizonyos, hogy
krach nem azért áll